TIESAS SPRIEDUMS (pirmā palāta)

2006. gada 27. aprīlī *

Lieta C-441/02

par prasību sakarā ar valsts pienākumu neizpildi atbilstoši EKL 226. pantam, ko 2002. gada 5. decembrī cēla

Eiropas Kopienu Komisija, ko pārstāv K. O'Reilija [*C. O'Reilly*] un V. Bogensbergers [*W. Bogensberger*], pārstāvji, kas norādīja adresi Luksemburgā,

prasītāja,

ko atbalsta

Itālijas Republika, ko pārstāv I. M. Bragulja [*I. M. Braguglia*], pārstāvis, kam palīdz M. Fjorilli [*M. Fiorilli*], *avvocato dello Stato*,

persona, kas iestājusies lietā,

* Tiesvedības valoda — vācu.

pret

Vācijas Federatīvo Republiku, ko sākotnēji pārstāvēja V. D. Plesings [*W.-D. Plessing*], pēc tam A. Tīmane [*A. Tiemann*], pārstāvji,

atbildētāja.

TIESA (pirmā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs P. Janns [*P. Jann*], tiesneši K. Šīmans [*K. Schiemann*], H. N. Kunja Rodrigess [*J. N. Cunha Rodrigues*] (referents), K. Lēnartss [*K. Lenaerts*] un E. Juhāss [*E. Juhász*],

ģenerāladvokāte K. Štiksa-Hakla [*C. Stix-Hackl*],
sekretārs R. Grass [*R. Grass*],

ņemot vērā rakstveida procesu,

noklausījusies ģenerāladvokātes secinājumus tiesas sēdē 2005. gada 2. jūnijā,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

1 Eiropas Kopienu Komisija ar savu prasības pieteikumu lūdz Tiesu atzīt, ka:

— neparedzot pietiekami skaidri savos tiesību aktos, ka izraidīšanas lēmumi, kas pieņemti pret Savienības pilsoņiem, nedrīkst būt pamatoti ar tiesību normu, kas paredz obligātu vai principiālu izraidīšanu, ja persona ir notiesāta ar spēkā stājušos tiesas spriedumu, vai pamatojot izraidīšanas lēmumus, kas pieņemti pret Savienības pilsoņiem, ar atsauci uz šo neprecīzo tiesību normu;

— netransponējot pietiekami skaidri Kopienu tiesībās paredzētos nosacījumus brīvas pārvietošanās ierobežošanai 1980. gada 21. janvāra Likuma par Eiropas Kopienu dalībvalstu pilsoņu ieceļošanu un uzturēšanos (*Gesetz über Einreise und Aufenthalt von Staatsangehörigen der Mitgliedstaaten der Europäischen Wirtschaftsgemeinschaft, BGBl. 1980 I*, 116. lpp.; turpmāk tekstā — *"Aufenthaltsgesetz/EWG"*) 12. panta 1. punktā vai pamatojot izraidīšanas lēmumus, kas pieņemti pret Savienības pilsoņiem, ar atsauci uz šo neprecīzo tiesību normu;

— neparedzot pietiekami skaidri savos tiesību aktos, ka izraidīšanas lēmumi, kas pieņemti pret Savienības pilsoņiem, nedrīkst būt pamatoti ar tiesību normu, kurai ir vispārējās prevencijas mērķi, vai pamatojot izraidīšanas lēmumus, kas pieņemti pret šādiem pilsoņiem, ar vēlmi iebiedēt citus ārvalstniekus;

— pieņemot tādus izraidīšanas lēmumus pret Savienības pilsoņiem, kuros nav ievērota atbilstoša saikne starp pamattiesībām uz ģimenes dzīves neaizskaramību, no vienas puses, un sabiedriskās kārtības nodrošināšanu, no otras puses, un

— uzdodot nekavējoties izpildīt izraidīšanas lēmumus, kas pieņemti pret Savienības pilsoņiem, gadījumos, kas nav steidzami,

Vācijas Federatīvā Republika nav izpildījusi pienākumus, kas tai uzlikti saskaņā ar EKL 18. un 39. pantu, pamattiesībām uz ģimenes dzīves neaizskaramību kā Kopienu tiesību principu, kā arī saskaņā ar Padomes 1964. gada 25. februāra Direktīvas 64/221/EEK par īpašu pasākumu saskaņošanu attiecībā uz ārvalstnieku pārvietošanos un dzīvesvietu [uzturēšanos], kas ir attaisnojami ar sabiedrisko kārtību, valsts drošību un veselības aizsardzību (OV L 56, 850. lpp.), 3. un 9. pantu, Padomes 1968. gada 15. oktobra Regulas (EEK) Nr. 1612/68 par darba ņēmēju brīvu pārvietošanos Kopienā (OV L 257, 2. lpp.) 1. pantu, Padomes 1973. gada 21. maija Direktīvas 73/148/EEK par dalībvalstu pilsoņu pārvietošanās un dzīvesvietas [uzturēšanās] Kopienā ierobežojumu atcelšanu saistībā ar uzņēmējdarbību un pakalpojumu sniegšanu (OV L 172, 14. lpp.) 1., 4., 5., 8. un 10. pantu, kā arī Padomes 1990. gada 28. jūnija Direktīvas 90/364/EEK par tiesībām uz dzīvesvietu [uzturēšanās tiesībām] (OV L 180, 26. lpp.) 1. un 2. pantu.

Atbilstošās tiesību normas

Kopienu tiesiskais regulējums

2 Saskaņā ar Direktīvas 64/221 3. panta 1. un 2. punktu:

"1. Pasākumi, ko veic, ņemot vērā sabiedrisko kārtību vai valsts drošību, ir balstīti tikai uz attiecīgā indivīda personīgo darbību.

2. Iepriekšējas krimināla sodāmības pašas par sevi nerada pamatu veikt šādus pasākumus."

3 Minētās direktīvas 9. pantā noteikts:

"1. Ja nav tiesību iesniegt apelāciju tiesā [Ja nepastāv tiesību aizsardzības iespējas tiesā] vai ja apelāciju var iesniegt [šīs tiesību aizsardzības iespējas var izmantot] tikai attiecībā uz lēmuma tiesisko spēkā esamību, vai ja apelācija [tiesību aizsardzības iespējas] nevar būt suspensīva[s], lēmumu atteikt uzturēšanās atļaujas pagarināšanu vai pieprasīt uzturēšanās atļaujas turētāja izraidīšanu no teritorijas nepieņem pārvaldes iestāde, izņemot steidzamus gadījumus, līdz brīdim, kad tiek saņemts uzņēmējas [uzņemošās] valsts kompetentās iestādes atzinums, līdz kuram attiecīgā persona bauda tādas aizsardzības un palīdzības vai pārstāvēšanas tiesības, kādas paredz šīs valsts likumi.

Šī iestāde nav tā pati iestāde, kas ir pilnvarota pieņemt lēmumu par uzturēšanās atļaujas pagarināšanas atteikumu vai izraidīšanas pieprasījumu.

2. Jebkuru lēmumu, kas liedz izsniegt pirmo uzturēšanās atļauju vai pieprasa attiecīgās personas izraidīšanu pirms atļaujas izsniegšanas, ja šī persona pieprasa, iesniedz izskatīšanai iestādē, kuras iepriekšējs atzinums ir nepieciešams saskaņā ar 1. punktu. Tad attiecīgā persona ir tiesīga personiski iesniegt argumentus savai aizstāvībai, izņemot gadījumus, kad tas ir pretrunā ar valsts drošību."

4 Regulas Nr. 1612/68 1. pants noteic:

"1. Jebkuram dalībvalsts pilsonim neatkarīgi no viņa dzīvesvietas ir tiesības pieņemt un strādāt algotu darbu citā dalībvalstī saskaņā ar normatīviem un administratīviem aktiem, kas reglamentē minētās valsts pilsoņu nodarbinātību.

2. Viņam ir tādas pašas tiesības pieņemt citā dalībvalstī pieejamu darbu kā šīs dalībvalsts pilsoņiem."

5 Direktīvas 73/148 1. pants noteic:

"1. Dalībvalstis, rīkojoties saskaņā ar šajā direktīvā paredzēto, atceļ pārvietošanās un dzīvesvietas [uzturēšanās] ierobežojumus attiecībā uz

a) dalībvalsts pilsoņiem, kas jau darbojas vai vēlas uzsākt darbību citā dalībvalstī kā pašnodarbinātas personas vai kas vēlas attiecīgajā valstī sniegt pakalpojumus;

b) dalībvalstu pilsoņiem, kas vēlas doties uz citu dalībvalsti kā pakalpojumu saņēmēji;

c) minēto pilsoņu laulātajiem un bērniem, kas nav sasnieguši 21 gada vecumu, neatkarīgi no to pilsonības;

d) minēto pilsoņu un to laulāto augšupējiem un lejupējiem radiniekiem, kas ir viņu apgādībā, neatkarīgi no to pilsonības.

2. Dalībvalstis atbalsta jebkura cita 1. punkta a) vai b) apakšpunktā minēta pilsoņa vai viņa laulātā ģimenes locekļa uzņemšanu, kas ir šā pilsoņa vai tā laulātā apgādībā vai kas izcelsmes valstī dzīvoja ar to zem viena jumta."

6 Saskaņā ar minētās direktīvas 4. pantu:

"1. Visas dalībvalstis piešķir pastāvīgas dzīvesvietas [uzturēšanās] tiesības citu dalībvalstu pilsoņiem, kas to teritorijā vēlas darboties kā pašnodarbinātas personas, ja šādas darbības ierobežojumi ir atcelti atbilstīgi Līgumam.

Lai apliecinātu pastāvīgas dzīvesvietas [uzturēšanās] tiesības, izsniedz dokumentu ar nosaukumu "Eiropas Kopienu dalībvalsts pilsoņa uzturēšanās atļauja". Šis dokuments ir derīgs ne mazāk kā piecus gadus no izsniegšanas dienas un ir automātiski atjaunojams.

Dzīvesvietas [uzturēšanās] pārtraukumi, kas nepārsniedz sešus secīgus mēnešus, kā arī prombūtne, veicot karadienestu, uzturēšanās atļaujas derīgumu neietekmē.

Derīgu uzturēšanās atļauju 1. panta 1. punkta a) apakšpunktā minētajam pilsonim nevar atsaukt, pamatojoties tikai uz to, ka tas vairs nav nodarbināts pārejošas darba nespējas dēļ, ko radījusi slimība vai nelaimes gadījums.

Dalībvalsts pilsonim, kas nav minēts pirmajā daļā, bet kam saskaņā ar citas dalībvalsts normatīviem aktiem ir atļauts veikt darbību tās teritorijā, piešķir pagaidu uzturēšanās tiesības uz laikposmu, kas nav mazāks par to, kurā atļauts veikt minēto darbību.

Tomēr pilsonis, uz ko attiecas pirmā daļa un kam piemēro iepriekšējās daļas noteikumus sakarā ar darbavietas maiņu, saglabā savu uzturēšanās atļauju līdz brīdim, kad beidzas tās derīguma termiņš.

2. Dzīvesvietas [uzturēšanās] tiesību ilgums personām, kas sniedz un saņem pakalpojumus, ir vienāds ar laikposmu, kurā sniedz pakalpojumus.

Ja šis laikposms pārsniedz trīs mēnešus, tā dalībvalsts, kuras teritorijā pakalpojumus sniedz, piešķir tiesības uz pagaidu uzturēšanos kā apliecinājumu dzīvesvietas [uzturēšanās] tiesībām.

Ja laikposms nepārsniedz trīs mēnešus, personu apliecinošs dokuments vai pase, ar kuru attiecīgā persona ieceļojusi dalībvalsts teritorijā, ir pietiekošs personas uzturēšanās tiesības apliecinošs dokuments. Dalībvalsts tomēr var lūgt attiecīgajai personai paziņot par tās atrašanos valsts teritorijā.

3. Ģimenes loceklim, kas nav dalībvalsts pilsonis, izsniedz uzturēšanās dokumentu, kas ir līdzvērtīgs pilsonim, kura apgādībā ir šis ģimenes loceklis, izsniegtajam dokumentam."

7 Saskaņā ar Direktīvas 73/148 5. pantu:

"Tiesības uz dzīvesvietu [uzturēšanās tiesības] attiecas uz visu attiecīgās dalībvalsts teritoriju."

8 Saskaņā ar minētās direktīvas 8. pantu:

"Dalībvalstis no šīs direktīvas noteikumiem atkāpjas tikai, pamatojoties uz sabiedriskās kārtības, valsts drošības vai veselības aizsardzības apsvērumiem."

9 Minētās direktīvas 10. pants noteic:

"1. Padomes 1964. gada 25. februāra Direktīva par pārvietošanās un dzīvesvietas [uzturēšanās] Kopienā ierobežojumu atcelšanu attiecībā uz dalībvalstu pilsoņiem saistībā ar uzņēmējdarbību un pakalpojumu sniegšanu paliek spēkā, līdz kamēr dalībvalstis ir ieviesušas šo direktīvu.

2. Uzturēšanās dokumenti, kas izsniegti atbilstīgi 1. punktā minētajai direktīvai, paliek spēkā līdz brīdim, kad nākamo reizi beidzas to derīguma termiņš."

10 Direktīvas 90/364 1. pants noteic:

"1. Dalībvalstis piešķir tiesības uz dzīvesvietu [uzturēšanās tiesības] citu dalībvalstu pilsoņiem, kam nav šādu tiesību saskaņā ar citiem Kopienas tiesību aktu noteikumiem, un to ģimenes locekļiem, kā definēts 2. punktā, ar nosacījumu, ka šiem pilsoņiem un to ģimenes locekļiem uzņēmējā [uzņemošajā] dalībvalstī ir pilna apdrošināšana slimības gadījumiem un ir pietiekami daudz līdzekļu, lai nekļūtu par apgrūtinājumu uzņēmējas [uzņemošās] dalībvalsts sociālās palīdzības sistēmai, kamēr tie šajā valstī dzīvo.

Pirmajā daļā minētos līdzekļus uzskata par pietiekamiem, ja tie pārsniedz līmeni, zem kura uzņēmēja [uzņemošā] dalībvalsts saviem pilsoņiem var piešķirt sociālo palīdzību, ievērojot prasītāja personīgos apstākļus un, ja vajadzīgs, saskaņā ar 2. punktu uzņemto personu personīgos apstākļus.

Ja šā punkta otro daļu kādā dalībvalstī nevar piemērot, prasītāja līdzekļus uzskata par pietiekamiem, ja tie pārsniedz minimālo sociālā nodrošinājuma pensiju, ko maksā uzņēmēja [uzņemošā] dalībvalsts.

2. Tiesības apmesties uz dzīvi citā dalībvalstī kopā ar personu, kurai ir tiesības uz dzīvesvietu [uzturēšanās tiesības], neatkarīgi no pilsonības ir šādām personām:

a) viņa vai viņas laulātajam un viņu pēctečiem, kuri ir apgādājami;

b) šīs personas, kurai ir tiesības uz dzīvesvietu [uzturēšanās tiesības], un tā laulātā augšupējiem radiniekiem, kuri ir apgādājami."

11 Saskaņā ar Direktīvas 90/364 2. pantu:

"1. Tiesības uz dzīvesvietu [uzturēšanās tiesības] apliecina, izsniedzot dokumentu ar nosaukumu "EEK dalībvalsts pilsoņa uzturēšanās atļauja", kuras derīguma termiņš var būt līdz pieciem gadiem un kas ir atjaunojama. Tomēr, ja dalībvalstis to uzskata par vajadzīgu, tās var pieprasīt atjaunot atļaujas derīgumu pēc pirmajiem diviem uzturēšanās gadiem. Ja ģimenes loceklis nav dalībvalsts pilsonis, viņam vai viņai izsniedz dzīvesvietas [uzturēšanās] dokumentu ar tādu pašu derīgumu kā dokumentam, kas izsniegts pilsonim, kura apgādājamais viņš vai viņa ir.

Lai izsniegtu uzturēšanās atļauju vai dokumentu, dalībvalsts var lūgt prasītājam tikai uzrādīt derīgu personas apliecību vai pasi un iesniedz [iesniegt] pierādījumu, ka viņš vai viņa atbilst 1. pantā izklāstītajiem nosacījumiem.

2. Direktīvas 68/360/EEK 2. un 3. pantu, 6. panta 1. punkta a) apakšpunktu un 9. pantu piemēro *mutatis mutandis* attiecībā uz personām, kuras gūst labumu no šīs direktīvas.

Tā dalībvalsts pilsoņa, kas var pretendēt uz tiesībām uz dzīvesvietu [uzturēšanās tiesībām] citas dalībvalsts teritorijā, laulātajam un apgādājamiem bērniem ir tiesības tikt nodarbinātiem vai kļūt par pašnodarbinātām personām visā minētās dalībvalsts teritorijā pat tad, ja viņi nav kādas dalībvalsts pilsoņi.

Dalībvalstis no šīs direktīvas noteikumiem atkāpjas tikai tad, ja tas vajadzīgs, pamatojoties uz sabiedriskās kārtības, valsts drošības vai veselības aizsardzības apsvērumiem. Tādā gadījumā piemēro Direktīvu 64/221/EEK.

3. Šī direktīva neskar spēkā esošos tiesību aktus par otras dzīvesvietas ieviešanu."

Valsts tiesiskais regulējums

12 Saskaņā ar Ārvalstnieku likuma (*Ausländergesetz, BGBl. 1990 I*, 1354. lpp.) 2. panta 2. punktu:

"Šis likums ir piemērojams ārvalstniekiem, kuri bauda brīvu pārvietošanos saskaņā ar Kopienu tiesībām, tikai tad, ja Kopienu tiesības un *Aufenthaltsgesetz/EWG* neparedz atkāpes saturošus noteikumus."

13 Saskaņā ar šī likuma 45. pantu:

"1) Ārvalstnieku var izraidīt, ja viņa uzturēšanās traucē valsts drošībai un sabiedriskajai kārtībai vai citām Vācijas Federatīvās Republikas svarīgām interesēm.

2) Pieņemot izraidīšanas lēmumu, jāņem vērā:

1. ārvalstnieka likumīgās uzturēšanās ilgums un viņa aizsargājamās personiskās, ekonomiskās un citas saites ar Federāciju,

2. sekas, kādas radīsies pēc to ārvalstnieka ģimenes locekļu izraidīšanas, kuri likumīgi uzturas Federācijā un dzīvo kopā ar viņu, un

[..]."

14 *Ausländergesetz* 46. pants noteic:

"Saskaņā ar 45. panta 1. punktu izraida personu, kas:

[..]

2. ir atkārtoti un nopietni pārkāpusi tiesību normas vai tiesu vai administratīvos lēmumus vai rīkojumus vai ārpus Federācijas teritorijas ir izdarījusi noziedzīgu nodarījumu, kuru Federācijā klasificē kā tīši izdarītu noziedzīgu nodarījumu,

3. ir pārkāpusi tiesību normu vai administratīvu rīkojumu, kas piemērojama prostitūcijai,

4. lieto heroīnu, kokaīnu vai narkotisko vielu, kas rada līdzvērtīgas briesmas, un kura neplāno ārstēšanos, kas vajadzīga viņas rehabilitācijai, vai kura izvairās no šādas ārstēšanās,

[..]."

15 Minētā likuma 47. pants noteic:

"1) Ārvalstnieku izraida, ja viņš:

1. ar spēkā stājušos tiesas spriedumu ir bijis notiesāts par vienu vai vairākiem tīši izdarītiem noziedzīgiem nodarījumiem ar brīvības atņemšanas sodu vai ar sodu, kas izciešams jauniešu labošanas iestādēs, vismaz uz trīs gadiem vai ja piecu gadu laikā viņš ar spēkā stājušos tiesas spriedumu ir bijis notiesāts par tīši izdarītiem noziedzīgiem nodarījumiem ar brīvības atņemšanas sodiem vai ar sodiem, kas izciešami jauniešu labošanas iestādēs, kopā vismaz uz trīs gadiem, vai ja viņa pēdējās galīgās notiesāšanas laikā ticis nolemts piemērot apcietinājumu ("*Sicherungsverwahrung*"), vai

2. ir bijis ar spēkā stājušos tiesas spriedumu notiesāts par tīši izdarītu un Likumā par narkotiskajām vielām (*Betäubungsmittelgesetz*) paredzētu noziedzīgu nodarījumu, traucējot sabiedrisko mieru [..] vai sabiedrisko kārtību [..], ar sodu

uz diviem gadiem, kas izciešams jauniešu labošanas iestādē, vai ar brīvības atņemšanas sodu, un ja sods nav bijis nosacīts ar pārbaudes laiku.

2) Ārvalstnieku izraida, ja viņš:

1. ir bijis notiesāts par vienu vai vairākiem tīši izdarītiem noziedzīgiem nodarījumiem ar sodu, kas izciešams jauniešu labošanas iestādē, uz vismaz diviem gadiem vai ar brīvības atņemšanas sodu ar spēkā stājušos tiesas spriedumu un ja sods nav bijis nosacīts ar pārbaudes laiku,

2. apstrādā, ražo, importē, ved tranzītā vai eksportē narkotiskās vielas, tās pārdod vai nodod trešai personai, laiž tās tirgū jebkādā citā veidā, tirgo vai ir šādas darbības uzkūdītājs vai atbalsta to izpildi, pārkāpjot Likuma par narkotiskajām vielām noteikumus, un dara to, nesaņemot atļauju,

3. kā izpildītājs vai līdzdalībnieks aizliegtā sabiedriskā pasākumā vai parādē izdara vardarbību pret personām vai īpašumiem, ko kopā veic personu grupā apdraudot valsts drošību,

[..].

3) Ārvalstnieku, kas bauda paplašinātu aizsardzību pret izraidīšanu saskaņā ar 48. panta 1. punktu, izraida 1. punktā minētajos gadījumos. 2. punktā paredzētajos gadījumos lēmumu par viņa izraidīšanu pieņem, izmantojot diskrecionāro varu.

1. un 2. punktā paredzētajos gadījumos izraidīšanas lēmums, kas attiecas uz ārvalstnieku vecumā no 18 līdz 21 gadam, kas ir uzaudzis Federācijā un kam ir uzturēšanās atļauja, kuras derīguma laiks nav ierobežots, tiek pieņemts, izmantojot diskrecionāro varu. 1. punkta un 2. punkta 1. apakšpunkta noteikumi nav piemērojami nepilngadīgiem ārvalstniekiem."

16 Saskaņā ar *Ausländergesetz* 48. pantu:

"1) Ārvalstnieku, kas

1. ir uzturēšanās atļaujas turētājs,

2. ir uzturēšanās atļaujas, kuras derīguma laiks nav ierobežots, turētājs un kas ir dzimis Federācijā vai kas tajā ir ieceļojis, būdams nepilngadīgs,

3. ir uzturēšanās atļaujas, kuras derīguma laiks nav ierobežots, turētājs un kas laulībā vai partnerattiecībās dzīvo kopā ar 1. un 2. punktā paredzēto ārvalstnieku,

4. dzīvo kopā ar savu ģimenes locekli, kas ir vācietis,

5. ir atzīts par patvēruma meklētāju un Federācijā bauda ārvalstnieka — bēgļa tiesisko statusu vai kas ir saskaņā ar 1951. gada 28. jūlija Nolīgumu par bēgļu tiesisko statusu (*Abkommen über die Rechtsstellung für Flüchtlinge, BGBl. 1953 II*, 559. lpp.) Vācijas Federatīvās Republikas iestādes izdota ceļojuma dokumenta turētājs,

6. ir saskaņā ar 32.a pantu izdotas uzturēšanās atļaujas turētājs,

var izraidīt tikai nopietnu drošības un sabiedriskās kārtības apsvērumu dēļ. Nopietni drošības un sabiedriskās kārtības apsvērumi vienmēr pastāv 47. panta 1. punktā paredzētajos gadījumos.

2) Nepilngadīgu ārvalstnieku, kuru vecāki vai viens no vecākiem, kas viņu apgādā, likumīgi uzturas Vācijas Federatīvajā Republikā, neizraida, ja vien viņš nav notiesāts ar spēkā stājušos tiesas spriedumu par atkārtoti tīši izdarītiem noziegumiem, smagiem noziegumiem vai sevišķi smagiem noziegumiem. Pusaudzis vecumā no 18 līdz 21 gadam, kas ir uzaudzis Federācijā un kas dzīvo kopā ar saviem vecākiem, ir izraidāms, tikai pamatojoties uz 47. panta 1. punktu, 2. punkta 1. apakšpunktu un 3. punktu.

[..]"

17 *Aufenthaltsgesetz/EWG* 12. pants noteic:

"1) Tiktāl, ciktāl šis likums atļauj brīvu pārvietošanos un neparedz ierobežojumus iepriekš minētajos noteikumos, sākotnējs ieceļošanas aizliegums, pasākumi, kas

ierobežo Eiropas Kopienas uzturēšanās atļaujas izsniegšanu vai tās pagarināšanu — kurus paredz *Ausländergesetz* 3. panta 5. punkts, 12. panta 1. punkta otrais teikums un 14. pants, kā arī 1. pantā minēto personu izraidīšana vai aizvešana uz robežu ir pieļaujama tikai sabiedriskās kārtības, valsts drošības vai veselības aizsardzības interesēs (Eiropas Ekonomikas kopienas dibināšanas līguma 48. panta 3. punkts, 56. panta 1. punkts). Ārvalstnieki, kuriem ir pastāvīgā Eiropas Kopienu uzturēšanās atļauja, var tikt izraidīti tikai nopietnu valsts drošības vai sabiedriskās kārtības interešu dēļ.

[..]

3) 1. punktā minētie lēmumi vai pasākumi ir pieņemami tikai tad, ja ārvalstnieka personīgā rīcība to attaisno. Šis noteikums nav piemērojams lēmumiem vai pasākumiem, kurus pieņem veselības aizsardzības interesēs.

4) Krimināla sodāmība pati par sevi nav pietiekama, lai pamatotu 1. punktā paredzētos lēmumus vai pasākumus.

[..]

7) Ja Eiropas Kopienu uzturēšanās atļaujas izsniegšana vai atjaunošana tiek atteikta, ja tiek pieņemts izraidīšanas lēmums vai ja aizvešana uz robežu pamatota ar nelabvēlīgu atzinumu, jānorāda termiņš, kādā ārvalstniekam ir jāatstāj teritorija, kurā piemērojams šis likums. Izņemot steidzamus gadījumus, šis termiņš ir vismaz

piecpadsmit dienas, ja nav izdota nekāda Eiropas Kopienu uzturēšanās atļauja, un vismaz viens mēnesis, ja uzturēšanās atļauja ir jau bijusi izdota.

[..]"

18 Saskaņā ar 4. panta 2. punktu Vispārējos noteikumos par dalībvalstu pilsoņu brīvu pārvietošanos (*Freizügigkeitsverordnung/EG*) *Aufenthaltsgesetz/EWG* 12. panta 2.–9. punkts pēc analoģijas ir piemērojams dalībvalstu pilsoņiem, kuri neveic profesionālu darbību.

19 80. panta 2. un 3. punkts Administratīvā procesa kodeksā (*Verwaltungsgerichtsordnung*, turpmāk tekstā — "*VwGO*") noteic:

"(2) Suspensīva iedarbība tiek atcelta tikai:

[..]

4. gadījumos, kad iestāde, kas pieņēmusi administratīvu aktu vai kurai jāizskata prasība, nolemj veikt tūlītēju izpildi, it īpaši sabiedrības interesēs vai kādai personai svarīgās interesēs.

Länder var arī nolemt, ka tiesību aizsardzības iespējas nav suspensīvas, ja tās izmanto, apstrīdot pasākumus, kurus *Länder* pieņem saskaņā ar federālajām tiesībām administratīvās izpildes ietvaros.

(3) 2. punkta 4. apakšpunktā paredzētajos gadījumos rakstveidā jāmotivē administratīvā akta nekavējošas izpildes īpašā interese. Nav nepieciešama īpaša motivācija, ja iestāde sabiedrības interesēs un drošības apsvērumu dēļ veic steidzamu pasākumu, nosaucot to par tādu, gaidāmu briesmu gadījumā, it īpaši tādu kaitējumu gadījumā, kas apdraud dzīvību, veselību vai īpašumu.

[..]"

Pirmstiesas procedūra

20 Izvērtējot Bādenes-Virtembergas federālajā zemē dzīvojošo Itālijas pilsoņu Eiropas Parlamentam un Komisijai adresētās vairākus desmitus sūdzību jautājumā par Vācijas iestāžu veiktajiem pasākumiem pret viņiem sabiedriskās kārtības interesēs, kas ietekmē to uzturēšanās tiesības Vācijā, Komisija ar 1998. gada 8. jūlija brīdinājuma vēstuli vērsa Vācijas Federatīvās Republikas uzmanību uz noteiktām tiesību normām un administratīvo praksi jautājumā par to saderību ar Kopienu tiesību noteikumiem par uzturēšanās tiesībām dalībvalstīs.

21 Tā kā Vācijas valdības 1999. gada 25. marta atbilde neizkliedēja Komisijas šaubas, tā 2000. gada 24. jūlijā nosūtīja Vācijas Federatīvajai Republikai argumentētu atzinumu, saglabājot brīdinājuma vēstulē izklāstītos iebildumus un aicinot to veikt vajadzīgos pasākumus minētā atzinuma izpildei divu mēnešu termiņā pēc tā paziņošanas.

22 Savā 2000. gada 26. septembra atbildē Vācijas valdība noliedza tādas administratīvās prakses esamību, kas būtu pretrunā Kopienu tiesībām, paziņojot tomēr, ka ir gatava pārbaudīt iespējamo vajadzību veikt atsevišķu izskaidrojumu noteiktās valsts tiesiskā regulējuma jomās.

23 Netiekot informētai par to, vai šādi izskaidrojumi ir veikti, un turklāt uzskatot, ka jebkurā gadījumā izziņotās pārbaudes, kuru mērķis ir noteikt, vai vajadzīgs veikt šādus izskaidrojumus, nav bijušas pietiekamas Komisijas formulēto iebildumu novēršanai, Komisija nolēma celt šo prasību.

Par prasību

Par pirmo iebildumu attiecībā uz to, ka Vācijas tiesību aktos un praksē netiek pietiekami ņemta vērā personīgā darbība citu dalībvalstu pilsoņu izraidīšanas gadījumā sabiedriskās kārtības interesēs

Lietas dalībnieku argumenti

24 Komisija norāda, ka tiktāl, ciktāl *Ausländergesetz* 47. panta 1. punktā paredzēta obligāta ārvalstnieka izraidīšana (turpmāk tekstā — "obligāta izraidīšana") un šī paša

panta 2. punktā principiāli noteikts šādas izraidīšanas obligātums (turpmāk tekstā — "principiāla izraidīšana"), ja attiecīgā persona ir bijusi notiesāta par vienu no šajos punktos minētajiem noziedzīgajiem nodarījumiem, kompetentajai iestādei lēmuma pieņemšanā nav atstāta nekāda rīcības brīvība.

25 Komisija uzsver, ka *Ausländergesetz* 47. panta 1. un 2. punkts vispārīgi atsaucas uz "ārvalstniekiem" un tādējādi attiecas arī uz dalībvalstu pilsoņiem. Taču tiktāl, ciktāl šī tiesību norma ir piemērojama Kopienu pilsoņiem, Komisija, ko atbalsta Itālijas valdība, norāda, ka šī tiesību norma ir tiešā un nepārprotamā pretrunā Direktīvas 64/221 3. panta 1. un 2. punktam. Saskaņā ar šo pantu izraidīšanas lēmums jāpamato tikai un vienīgi ar attiecīgā indivīda personīgo darbību un iepriekšējas krimināla sodāmības pašas par sevi nepamato šādu lēmumu, kaut gan *Ausländergesetz* 47. panta 1. un 2. punkts atņem kompetentajām iestādēm diskrecionāro varu, kura tām vajadzīga, lai veiktu šādu izvērtējumu katrā atsevišķā gadījumā un lai tās aizstātu likumdevēja piedāvāto vispārējo novērtējumu, kas ir tikai un vienīgi saistīts ar attiecīgā pilsoņa sodāmību. Komisija uzskata, ka minētais 47. panta 1. un 2. punkts ir pretrunā *Aufenthaltsgesetz/EWG* 12. panta 3. un 4. punktam, kaut gan, kā uzskata Vācijas valdība, tā mērķis ir precizēt šos pēdējos minētos noteikumus.

26 Šī pretrunīgā tiesiskā situācija acīmredzami rada problēmas valsts tiesiskā regulējuma piemērošanā praksē un tādējādi noved pie lēmumiem, kas ir pretrunā Kopienu tiesībām. Ja izraidīšanas lēmums pamatojas uz *Ausländergesetz* 47. pantu, tas ir pretrunā Kopienu tiesībām, un šo tiesību pārkāpums it īpaši izteikts gadījumos, kad minētās iestādes savos lēmumos tieši norāda, ka, ņemot vērā kriminālo sodāmību, tām nav nekādas diskrecionārās varas, kas ļautu tām atteikt izraidīšanu. Vācijas tiesību akti prasa izskaidrojumu, lai neradītu nekādas šaubas par to, ka Kopienu tiesības ir ņemtas vērā.

27 Komisija precizē, ka šīs prasības mērķis nav izvērtēt individuālus gadījumus un ka tās prasības pieteikumā minētie izraidīšanas gadījumi ir citēti tikai kā piemēri, lai parādītu vispārējo administratīvo praksi, kas ir pretrunā Kopienu tiesībām, jo šī administratīvā prakse pamatojas uz tiesisko regulējumu, kas nepietiekami skaidri transponē Kopienu tiesiskā regulējuma prasības. Komisija uzskata, ka no minētajiem piemēriem neapstrīdami izriet, ka kļūdainie lēmumi nav vienīgie, bet, tieši pretēji, šādi lēmumi ir pieņemti vairākkārt un tādējādi tie norāda uz kopējo tendenci, kuras rezultātā noteiktā administratīvā prakse nav saderīga ar Kopienu tiesībām, kaut arī šī prakse katrā reģionā atšķiras.

28 Vācijas valdība norāda, ka dalībvalstu pilsoņu izraidīšanu nereglamentē vienīgi *Ausländergesetz* 47. pants, bet arī *Aufenthaltsgesetz/EWG* 12. pants, ja runa ir par Savienības pilsoņiem, kuri nodarbojas ar profesionālu darbību, kā arī *Freizügigkeitsverordnung/EG* 4. pants, kas paplašina minētā 12. panta piemērojamību uz Savienības pilsoņiem, kuri nenodarbojas ar profesionālu darbību.

29 Minētais 12. pants nepārprotami norāda, ka vērtējums ir izdarāms katrā lietā atsevišķi, izvērtējot attiecīgā indivīda personīgo darbību, un ka iepriekšējas krimināl ās sodāmības pašas par sevi nav pietiekamas, lai attaisnotu izraidīšanu. Šī tiesību norma, kurā gandrīz vārds vārdā pārņemts Direktīvas 64/221 3. panta 1. un 2. punktā izmantotais formulējums, pietiekami skaidri un precīzi transponē šos pēdējos minētos noteikumus valsts tiesībās. Pretēji Komisijas argumentam *Ausländergesetz* 47. panta un *Aufenthaltsgesetz/EWG* 12. panta kombinācija pati par sevi nerada neskaidru un pretrunīgu tiesisko situāciju. *Ausländergesetz* 2. panta 2. punkts norāda, ka *Aufenthaltsgesetz/EWG* noteikumi ir pārāki par *Ausländergesetz* noteikumiem, kas nozīmē, ka tiesiskās sekas obligātas izraidīšanas (*Ausländergesetz* 47. panta 1. punkts) vai principiālas izraidīšanas (*Ausländergesetz* 47. panta 2. punkts) gadījumā ir piemērojamas ārvalstniekiem, kuri bauda brīvu pārvietošanos saskaņā ar Kopienu tiesībām, tikai tad, ja ir izpildīti minētā 12. panta nosacījumi. Tādējādi iebildums par nepietiekami skaidru Direktīvas 64/221 3. panta transpozīciju Vācijas tiesībās ir noraidāms.

30 Attiecībā uz iebildumu par to, ka Vācijas Federatīvā Republika pamato izraidīšanas lēmumus ar "atsauci uz šo neprecīzo tiesību normu", Vācijas valdība atbild, ka nepastāv tāda administratīvā prakse, kas ir pretrunā Kopienu tiesībām, un ka Komisija nevar pierādīt šādas prakses esamību, kas tomēr tai ir jādara.

31 Nevar izslēgt, ka dažos gadījumos kompetentās administratīvās iestādes nav pagarinājušas citu dalībvalstu pilsoņu uzturēšanos, pieņemot lēmumus, kuros nav ievērotas ne tikai valsts tiesības, bet arī Kopienu tiesības, kuras ir pārākas par pirmajām. Tomēr Komisijas minētā 51 lieta tās prasības pieteikumā papildus tam, ka ne visas šīs lietas beigušās ar izraidīšanu, attiecas uz 9 gadu laikposmu un skar tikai 3 no 6 federālajām zemēm. Tādējādi apstrīdētie pasākumi nerada tādu nemainīguma un vispārīguma pakāpi, lai noteiktu administratīvās prakses esamību. Komisijas iebildums patiesībā galvenokārt pamatots ar pieņēmumu, ka citos gadījumos, kas nav minēti prasības pieteikumā, arī ir pieņemti lēmumi, kas ir pretrunā Kopienu tiesiskajam regulējumam — pieņēmums, kas nav pierādīts.

Tiesas vērtējums

32 Kā to Tiesa ir atzinusi savā 2006. gada 31. janvāra spriedumā lietā C-503/03 Komisija/Spānija (Krājums, I-1097. lpp., 43. punkts), dalībvalsts pilsoņu tiesības ieceļot un uzturēties citas dalībvalsts teritorijā nav beznosacījuma tiesības. Kopienu tiesībās noteikto vai atļauto ierobežojumu skaitā ir Direktīvas 64/221 2. pantā dalībvalstīm nodrošinātā atļauja aizliegt citu dalībvalstu pilsoņiem ieceļot to teritorijā sabiedriskās kārtības vai valsts drošības iemeslu dēļ.

33 Taču Kopienas likumdevējs kontrolē dalībvalsts atsaukšanos uz šiem iemesliem, nosakot stingrus ierobežojumus. Direktīvas 64/221 3. panta 1. punktā ir norādīts, ka pasākumiem, ko veic, ņemot vērā sabiedrisko kārtību vai valsts drošību, ir jābūt pamatotiem tikai ar attiecīgā indivīda personīgo darbību. Šī panta 2. punktā ir precizēts, ka tikai iepriekšējas krimināla sodāmības pastāvēšana nevar pati par sevi pamatot šos pasākumus. Krimināla sodāmības pastāvēšanu var ņemt vērā tikai tad, ja šo sodāmību pamatojošie apstākļi norāda uz tādu personīgu darbību, kas šobrīd apdraud sabiedrisko kārtību (1977. gada 27. oktobra spriedums lietā 30/77 *Bouchereau*, *Recueil*, 1999. lpp., 28. punkts, 1999. gada 19. janvāra spriedums lietā C-348/96 *Calfa*, *Recueil*, I-11. lpp., 24. punkts, un iepriekš minētais spriedums lietā Komisija/Spānija, 44. punkts).

34 Tiesa vienmēr ir uzsvērusi, ka sabiedriskās kārtības izņēmums ir atkāpe no personu brīvas pārvietošanās pamatprincipa, kas jāsaprot šauri, un ka dalībvalstis vienpusēji nevar noteikt tā piemērojamību (1975. gada 28. oktobra spriedums lietā 36/75 *Rutili*, *Recueil*, 1219. lpp., 27. punkts, iepriekš minētais spriedums lietā *Bouchereau*, 33. punkts, iepriekš minētais spriedums lietā *Calfa*, 23. punkts, 2004. gada 29. aprīļa spriedums apvienotajās lietās C-482/01 un C-493/01 *Orfanopoulos* un *Oliveri*, *Recueil*, I-5257. lpp., 64. un 65. punkts, un iepriekš minētais spriedums lietā Komisija/Spānija, 45. punkts).

35 Saskaņā ar pastāvīgo judikatūru valsts iestādes atsaukšanās uz sabiedriskās kārtības jēdzienu jebkurā gadījumā nozīmē, ka papildus sabiedriskiem traucējumiem, ko rada jebkurš likumpārkāpums, pastāv reāli un pietiekami nopietni draudi sabiedrības pamatinteresēm (iepriekš minētie spriedumi lietā *Rutili*, 28. punkts; lietā *Bouchereau*, 35. punkts; apvienotajās lietās *Orfanopoulos* un *Oliveri*, 66. punkts, un lietā Komisija/Spānija, 46. punkts).

36 Ņemot vērā šos apsvērumus, jāizvērtē Komisijas pirmais iebildums. Tas ir sadalīts divās daļās, no kurām pirmā daļa ir par Kopienu tiesību noteikumu nepilnīgu

transponēšanu valsts tiesībās jautājumā par Kopienu pilsoņu izraidīšanu sabiedriskās kārtības interesēs un otrā daļa — par iestāžu praksi šajā jautājumā.

— Par iespējamu nepilnīgu transponēšanu

37 Saskaņā ar *Ausländergesetz* 47. pantu ārvalstnieks, t.i., ikviena persona, kurai nav Vācijas pilsonības (šā likuma 1. panta 2. punkts), ir izraidāma (obligātā izraidīšana), ja tā ir bijusi notiesāta ar spēkā stājušos tiesas spriedumu par minētajā 47. panta 1. punktā norādītajiem noziedzīgajiem nodarījumiem, kamēr šāda izraidīšana notiek principiāli (principiāla izraidīšana) gadījumā, ja persona ir bijusi notiesāta ar sodiem un par noziedzīgiem nodarījumiem, kas uzskaitīti tā paša panta 2. punkta 1. apakšpunktā.

38 *Ausländergesetz* 47. panta 1. punkta un 2. punkta 1. apakšpunkta noteikumi, skatot tos atsevišķi, — attiecībā uz to, ka tie paredz izraidīt Kopienu pilsoņus pēc krimināla sodāmības saņemšanas, sistemātiski neņemot vērā ne pārkāpuma izdarītāja personīgo darbību, ne tā radīto pašreizējo apdraudējumu sabiedriskajai kārtībai — neatbilst Kopienu tiesību prasībām (šajā sakarā attiecībā uz *Ausländergesetz* 47. panta 1. punkta 2. apakšpunktu skat. iepriekš minēto spriedumu apvienotajās lietās *Orfanopoulos* un *Oliveri*, 59. un 69.–71. punkts).

39 Tomēr, kā to pareizi ir atzinusi Vācijas valdība, *Aufenthaltsgesetz/EWG* ir piemērojams kā speciālais likums tiem dalībvalstu pilsoņiem, kuri bauda brīvu pārvietošanos saskaņā ar EK līgumu. Saskaņā ar *Ausländergesetz* 2. panta 2. punktu *Ausländergesetz* ir piemērojams ārvalstniekiem, kuri bauda brīvu pārvietošanos saskaņā ar Kopienu tiesībām, tikai tad, ja Kopienu tiesības un *Aufenthaltsgesetz/*

EWG, kas galvenokārt attiecas uz citu dalībvalstu pilsoņiem, kuri veic profesionālu darbību, neparedz atkāpes saturošus noteikumus. Turklāt *Freizügigkeitsverordnung/EG* 4. panta 2. punkts paplašina *Aufenthaltsgesetz/EWG* 12. panta 2.–9. punkta piemērojamību uz dalībvalstu pilsoņiem, kuri neveic profesionālu darbību.

40 No tā izriet, ka *Aufenthaltsgesetz/EWG* kā speciālais likums (*lex specialis*) salīdzinājumā ar *Ausländergesetz* (*lex generalis*) ir pārāks par *Ausländergesetz* noteikumiem gadījumos, kurus *Aufenthaltsgesetz/EWG* īpaši atrunā (saistībā ar Kopienu direktīvām skat. 2003. gada 19. jūnija spriedumu lietā C-444/00 *Mayer Parry Recycling*, *Recueil*, I-6163. lpp., 57. punkts).

41 Saskaņā ar *Aufenthaltsgesetz/EWG* 12. panta 3. un 4. punkta formulējumu ārvalstnieku, kas bauda brīvu pārvietošanos saskaņā ar Kopienu tiesībām, var izraidīt tikai tad, ja to attaisno attiecīgā indivīda personīgā darbība, un iepriekšēja krimināla sodāmība pati par sevi nav pietiekama, lai pamatotu šādu pasākumu.

42 Turklāt, lai arī ir taisnība, ka valsts normatīvie un administratīvie akti ir izvērtējami, ņemot vērā to interpretāciju valsts tiesās (skat. it īpaši 2003. gada 9. decembra spriedumu lietā C-129/00 Komisija/Itālija, *Recueil*, I-14637. lpp., 30.–33. punkts), šajā lietā Komisija neapgalvo, ka tiesas dažādi interpretē attiecīgo tiesisko regulējumu, kas būtu ņemams vērā, jo pastāv interpretācija, kas ir saderīga ar Kopienu tiesībām, un interpretācija, kuras rezultātā piemērošana ir pretrunā Kopienu tiesībām, kas nozīmē, ka šis tiesiskais regulējums nav pietiekami skaidrs, lai nodrošinātu ar Kopienu tiesībām saderīgu piemērošanu.

43 Šādos apstākļos nav pamatots Komisijas iebildums par Kopienu tiesību pārkāpumu attiecībā uz to, ka Vācijas tiesiskais regulējums pietiekami skaidri neaizliedz, ka citu dalībvalstu pilsoņa, kas bauda brīvu pārvietošanos saskaņā ar Kopienu tiesībām, izraidīšana no Vācijas Federatīvās Republikas teritorijas ir neizbēgama pēc krimināls sodāmības saņemšanas, neņemot vērā ne pārkāpuma izdarītāja personīgo darbību, ne pašreizējo apdraudējumu sabiedriskajai kārtībai.

— Par iespējamu administratīvās prakses esamību, kas ir pretrunā Kopienu tiesībām

44 No pieteikumā par lietas ierosināšanu ietvertajiem prasījumiem izriet, ka ar pirmo iebildumu Komisija papildus tam, ka tā lūdz atzīt Kopienu tiesību nepilnīgu transponēšanu valsts tiesībās, lūdz arī atzīt, ka "izraidīšanas lēmumi" ir pieņemti, neievērojot šos noteikumus.

45 Tiesa vairākkārt ir lēmusi, ka Komisija var lūgt Tiesu atzīt valsts pienākumu neizpildi, ja konkrētā gadījumā nav sasniegts direktīvā paredzētais rezultāts (skat. it īpaši 2003. gada 10. aprīļa spriedumu apvienotajās lietās C-20/01 un C-28/01 Komisija/Vācija, *Recueil*, I-3609. lpp., 30. punkts, 2005. gada 14. aprīļa spriedumu lietā C-157/03 Komisija/Spānija, Krājums, I-2911. lpp., 44. punkts, un iepriekš minēto 2006. gada 31. janvāra spriedumu lietā Komisija/Spānija, 59. punkts).

46 Kā izriet no šī sprieduma 27. punkta un neskatoties uz prasības pieteikumā minēto secinājumu plašo formulējumu attiecībā uz šo jautājumu, Komisija Tiesā norisošā procesa laikā tieši norādīja, ka tās prasības mērķis nav lūgt Tiesu, ņemot vērā dažādus iebildumus, izvērtēt individuālu gadījumu radītos specifiskos jautājumus, bet gan atklāt, ka Vācijas tiesiskais regulējums nepilnīgi transponē Kopienu tiesību prasības, kas rada ar Kopienu tiesībām pretrunā esošu administratīvo praksi. Šajā

sakarā Komisija atsaucas uz vairākiem gadījumiem, kurus tā citējusi tikai kā piemērus, lai parādītu dažāda veida lēmumus un administratīvo praksi, par kuru tā šajā prasībā izteikusi iebildumu Vācijas Federatīvajai Republikai. Tas, ka Komisija min konkrētus gadījumus, nekādā veidā neizslēdz, ka citi gadījumi nav uzskatāmi par piemēriem, kuros tiek pārkāptas Kopienu tiesības.

47 Saskaņā ar Tiesas judikatūru, pat ja piemērojamais valsts tiesiskais regulējums pats par sevi, kā tas izriet no šī sprieduma 39.–43. punkta, ir saderīgs ar Kopienu tiesībām, pienākumu neizpilde var rasties no administratīvās prakses, kas pārkāpj šīs tiesības (skat. it īpaši 2005. gada 12. maija spriedumu lietā C-278/03 Komisija/Itālija, Krājums, I-3747. lpp., 13. punkts).

48 Šajā sakarā vispirms ir jāatgādina, ka saskaņā ar pastāvīgo judikatūru tiesvedībā sakarā ar valsts pienākumu neizpildi Komisijai ir jāpierāda iespējamā pienākumu neizpilde un jāiesniedz Tiesai nepieciešamie pierādījumi, lai tā varētu pārbaudīt, vai ir notikusi valsts pienākumu neizpilde; Komisija nevar pamatoties ne uz kādiem pieņēmumiem (it īpaši skat. 2005. gada 12. maija spriedumu lietā C-287/03 Komisija/Beļģija, Krājums, I-3761. lpp., 27. punkts).

49 It īpaši attiecībā uz iebildumu par valsts tiesību normas izpildi Tiesa ir lēmusi, ka valsts pienākumu neizpildes pierādīšanas pienākums prasa iesniegt īpaša rakstura pierādījumus salīdzinājumā ar tiem, kuri tiek ņemti vērā saistībā ar parastu valsts pienākumu neizpildes prasību, kas attiecas tikai uz valsts tiesību normas saturu. Šajos apstākļos valsts pienākumu neizpildi var konstatēt, tikai pietiekami dokumentēti un detalizēti pierādot, ka valsts iestādes un/vai valsts tiesas ir īstenojušas praksi, kurā tās tiek vainotas un par ko attiecīgā dalībvalsts saucama pie atbildības (iepriekš minētais spriedums lietā Komisija/Beļģija, 28. punkts).

50 Tiesa arī ir lēmusi — lai valsts rīcība, kas veido Kopienu tiesībām pretēju administratīvo praksi, EKL 226. panta izpratnē būtu uzskatāma par valsts pienākumu neizpildi, šādai praksei ir jābūt zināmā mērā nemainīgai un vispārējai (skat. 2004. gada 29. aprīļa spriedumu lietā C-387/99 Komisija/Vācija, *Recueil*, I-3751. lpp., 42. punkts; 2005. gada 26. aprīļa spriedumu lietā C-494/01 Komisija/Īrija, Krājums, I-3331. lpp., 28. punkts, un iepriekš minēto spriedumu lietā Komisija/Beļģija, 29. punkts).

51 Taču Komisija, kā to prasa Tiesas judikatūra, nav pierādījusi, ka administratīvā prakse Vācijā ir tāda rakstura prakse.

52 Komisija savā prasības pieteikumā vairākus gadījumus, kuros administratīvie lēmumi ir tikuši pieņemti, neievērojot Kopienu tiesības, ir tikai minējusi, neiesniedzot Tiesai attiecīgos lēmumus, bet prasības pieteikumā ietverot tikai dažu lēmumu īsus izrakstus. Komisija tādējādi acīmredzami nav iesniegusi Tiesai vajadzīgos pierādījumus, lai tā varētu izvērtēt apgalvoto pienākumu neizpildi, ņemot vērā turklāt, ka Vācijas valdība tieši apstrīd sniegtās informācijas ticamību, vairākos gadījumos citējot lēmumus, kas pieņemti pēc attiecīgo personu sūdzībām (lietas *Condo*, *Ferri*, *Gaudino*, *Guaglianone*, *Marchese* un *Procopio*), apstrīdot lēmumus, uz kuriem savā prasības pieteikumā atsaucas Komisija.

53 Turklāt aptuveni piecdesmit Komisijas minētie lēmumi, kā tas izriet no pieteikumā par lietas ierosināšanu ietvertās informācijas, tika pieņemti laikā no 1992. gada decembra (lieta *Torsello*) līdz 2001. gada janvārim (lieta *Sulimanov*), kas ir gandrīz deviņu gadu ilgs laikposms. Tiesa nevar jebkurā gadījumā secināt, ka pastāv vispārēja un nemainīga prakse, kas ir pretrunā Kopienu tiesībām, ja Komisija, kas nevar pamatoties uz jebkādu pieņēmumu, nav tai iesniegusi vajadzīgos pierādījumus, lai atspēkotu Vācijas valdības apgalvojumu, ka runa ir par atsevišķiem lēmumiem, nevis par vispārēju un nemainīgu praksi.

54 Šāds secinājums, kā to uzskata Vācijas valdība, turklāt nozīmē, ka *Ausländergesetz* (*Allgemeine Verwaltungsvorschrift zum Ausländergesetz*) vispārējās administratīvās tiesību normas, kuras adresētas Vācijas administratīvajām iestādēm un kuras tām jāievēro, precizē, pirmkārt, ka izraidīšana sabiedriskās kārtības interesēs saskaņā ar *Aufenthaltsgesetz/EWG* 12. panta 1. punktu var notikt tikai tad, ja šāda lēmuma pamatā ir ārvalstnieka personīgā darbība, jo kriminālā sodāmība nevar būt pietiekama, lai attaisnotu izraidīšanu, un, otrkārt, ka šī paša 12. panta 3. punkts ļauj pamatot izraidīšanu tikai ar ārvalstnieka personīgo darbību un tā var notikt tikai īpašu drošības apsvērumu dēļ un pastāvoša un pietiekami nopietna apdraudējuma gadījumā, kas aizskar sabiedrības pamatintereses.

55 Tādējādi, lai arī Vācijas valdība neapstrīd, ka atsevišķi izraidīšanas lēmumi varēja tikt pieņemti, nepietiekami ņemot vērā Kopienu tiesību prasības, Komisijas iebildums par tādas administratīvās prakses esamību, kas ir pretrunā Kopienu tiesībām, ir noraidāms kā nepamatots.

56 Tādējādi no tā izriet, ka pirmais iebildums ir jānoraida kopumā.

Par otro iebildumu attiecībā uz to, ka Vācijas tiesību aktos un praksē nav pietiekami ņemta vērā nopietna apdraudējuma sabiedriskajai kārtībai esamība to dalībvalstu pilsoņu izraidīšanas gadījumā, kuriem ir termiņuzturēšanās atļauja

Par pieņemamību

— Lietas dalībnieku argumenti

57 Vācijas valdība norāda, ka savā prasības pieteikumā Komisija pārmet Vācijas Federatīvajai Republikai ne tikai to, ka tā nav pilnībā izpildījusi savu pienākumu

transponēt iekšējās tiesībās Direktīvu 64/221, bet arī to, ka tā ir attīstījusi administratīvu praksi, kas ir pretēja Kopienu tiesiskajam regulējumam. Tomēr savā argumentētajā atzinumā Komisija ir minējusi tikai to, ka *Aufenthaltsgesetz/EWG* 12. panta 1. punktā ir neskaidri transponēti Kopienas noteikumi, un nepārmet tai, ka pastāv minētajam tiesiskajam regulējumam pretēja administratīvā prakse jautājumā par šīs tiesību normas izpildi. Tādējādi otrais iebildums nav pieņemams attiecībā uz Komisijas prasījumu atzīt šādu administratīvo praksi, jo saskaņā ar pastāvīgo judikatūru Komisija savā prasībā nevar atsaukties uz jaunu informāciju, kas nav bijusi norādīta pirmstiesas procesā.

58 Komisija noraida jebkādus pārmetumus par to, ka tā ir paplašinājusi strīda priekšmetu, norādot, ka šie trīs pirmie iebildumi kritizē Vācijas tiesības ārvalstnieku izraidīšanas jautājumā, pamatojoties uz to, ka praksē vietām pretrunīgu tiesību normu kopā pastāvēšana, kas ir iemesls pārpratumiem, kuri rodas tiesību piemērotājiem, regulāri noved pie izraidīšanas lēmumiem, kas ir pretrunā Kopienu tiesībām. Tāpat kā juridiskā stāvokļa neprecizitāte rodas tieši no šo tiesību normas kopā pastāvēšanas, izraidīšanas lēmumi, kas pieņemti, pamatojoties uz tām, ir tieši saistīti ar šiem trīs iebildumiem un nevar tikt nodalīti.

— Tiesas vērtējums

59 Saskaņā ar pastāvīgo judikatūru (skat. it īpaši 1999. gada 9. novembra spriedumu lietā C-365/97 Komisija/Itālija, *Recueil*, I-7773. lpp., 23. punkts) brīdinājuma vēstule, ko Komisija nosūta dalībvalstij, un pēc tam Komisijas nosūtītais argumentētais atzinums nosaka strīda priekšmetu, kas pēc tam nevar tikt paplašināts. Faktiski iespēja attiecīgajai dalībvalstij sniegt savus apsvērumus, pat ja tā nolemj to neizmantot, ir būtiska garantija, kas ir paredzēta Līgumā, un tās ievērošana ir būtisks nosacījums procesa par valsts pienākumu neizpildi norises tiesiskumam.

60 Tādējādi Komisijas argumentētajā atzinumā un prasībā ir jābūt minētiem tiem pašiem iebildumiem kā brīdinājuma vēstulē, ar kuru tiek uzsākts pirmstiesas process (1998. gada 29. septembra spriedums lietā C-191/95 Komisija/Vācija, *Recueil*, I-5449. lpp., 55. punkts). Tā kā Komisijas argumentētajam atzinumam un prasībai ir jābūt pamatotai ar tiem pašiem argumentiem un pamatiem, Tiesa nevar izskatīt iebildumu, kas nav formulēts argumentētajā atzinumā (1989. gada 11. maija spriedums lietā 76/86 Komisija/Vācija, *Recueil*, 1021. lpp., 8. punkts), kurā jābūt ietvertam loģiskam un detalizētam to iemeslu izklāstam, kas Komisijai radījuši pārliecību, ka attiecīgā dalībvalsts nav izpildījusi kādu no pienākumiem, ko tai uzliek Līgums (skat. tostarp 2004. gada 24. jūnija spriedumu lietā C-350/02 Komisija/Nīderlande, Krājums, I-6213. lpp., 20. punkts).

61 Tomēr nevar visos gadījumos paredzēt iebildumu paziņošanas brīdinājuma vēstulē, argumentētā atzinuma rezolutīvās daļas un prasībā norādīto prasījumu pilnīgu sakritību, ja prāvas strīda priekšmets netiek paplašināts vai grozīts, bet, gluži pretēji, tikai ierobežots (iepriekš minētais 1998. gada 29. septembra spriedums lietā Komisija/Vācija, 56. punkts; iepriekš minētais 1999. gada 9. novembra spriedums lietā Komisija/Itālija, 25. punkts, un 2006. gada 14. marta spriedums lietā C-177/04 Komisija/Francija, Krājums, I-2461. lpp., 37. punkts).

62 Šajā lietā otrā iebilduma daļa par tādas administratīvās prakses esamību, kas ir pretēja Kopienu tiesībām, pēc būtības atbilst argumentētā atzinuma IV punktā formulētajam iebildumam, kurā Komisija pārmet Vācijas Federatīvajai Republikai, ka tā ir pieņēmusi izraidīšanas lēmumus gadījumos, kad nebija pierādīts tāds reāls un pietiekami nopietns apdraudējums sabiedriskajai kārtībai, kas aizskar sabiedrības pamatintereses. Turklāt jāpiemin, ka tajā argumentētā atzinuma daļā, kuras nosaukums ir "Apdraudējums sabiedriskajai kārtībai", Komisija tieši atsaucas uz to, ka Vācijā pastāv "administratīvā prakse", kas pamatojas uz *Aufenthaltsgesetz/EWG* 12. panta 1. punkta pirmā teikuma interpretāciju, kas neievēro nosacījumus, kādos Kopienu tiesības atļauj brīvas pārvietošanās ierobežojumus sabiedriskās kārtības interesēs.

63 Šādos apstākļos Komisijai nevar pārmest, ka tā pieteikumā par lietas ierosināšanu minētajos prasījumos nav tieši pārņēmusi to iebildumu izklāstu, kurus tā ir norādījusi pirmstiesas procesā, ja tā centās panākt saskaņotību starp šiem prasījumiem un detalizētu iebildumu izklāstu.

64 Tādējādi otrā iebilduma daļējas nepieņemamības iebildums ir noraidāms.

Pēc būtības

— Lietas dalībnieku argumenti

65 Komisija norāda, ka *Aufenthaltsgesetz/EWG*, ko uzskata par tādu, kas Vācijas tiesībās transponē Kopienu tiesību noteikumus jautājumā par brīvas pārvietošanās ierobežojumiem sabiedriskās kārtības interesēs, nav pietiekami skaidrs attiecībā uz 12. panta 1. punktā ietverto noteikumu, kas ir svarīgs šajā lietā. Lai gan minētās tiesību normas pirmajā teikumā norādīts, ka atteikums "sabiedriskās kārtības, valsts drošības vai veselības aizsardzības interesēs" var aizliegt tāda ārvalstnieka uzturēšanos, kas bauda brīvu pārvietošanos, tās pašas tiesību normas otrajā teikumā paredzēts, ka tikai ārvalstniekus, kas ir "pastāvīgās EK uzturēšanās atļaujas" turētāji, var izraidīt tikai un vienīgi, ja to prasa "nopietni" valsts drošības un sabiedriskās kārtības apsvērumi. Attiecīgās tiesību normas sistēma būtu maldinoša, ja šo tiesību normu izprastu, kā to parāda administratīvā prakse, tādā nozīmē, ka pietiktu ar vienkāršiem valsts drošības vai sabiedriskās kārtības apsvērumiem, lai izraidītu personas, kas bauda brīvas pārvietošanās tiesības, bet kurām nav "pastāvīgās EK uzturēšanās atļaujas", un tādā nozīmē, ka nopietnu apsvērumu esamība ir prasīta tikai tādu ārvalstnieku izraidīšanas gadījumā, kuriem ir šāda atļauja.

66 Daudz ir tādu lēmumu, kuros principā ir kļūdaini interpretēta sabiedriskā kārtība *Aufenthaltsgesetz/EWG* 12. panta 1. punkta pirmā teikuma izpratnē. Dažreiz tajos tieši ir norādīts, ka nav jāpārbauda nopietnu sabiedriskās kārtības apsvērumu esamība, jo tas ir prasīts tikai minētās tiesību normas otrajā teikumā paredzētajā gadījumā, proti, ārvalstniekiem, kuriem ir "pastāvīgā EK uzturēšanās atļauja". Sava pēdējā minētā apgalvojuma atbalstam Komisija kā piemērus citē septiņus gadījumus.

67 Saskaņā ar Komisijas teikto Vācijas tiesības un administratīvā prakse šajā sakarā ir precizējama, neradot ne vismazākās šaubas attiecībā uz prasību par to, ka, neskatoties uz uzturēšanās atļaujas ilgumu, izraidīšana prasa, lai attiecīgās personas personīgā darbība norādītu uz reāla un pietiekami nopietna apdraudējuma esamību, kas aizskar sabiedrības pamatintereses (tostarp skat. iepriekš minēto spriedumu lietā *Bouchereau*, 33.–35. punkts).

68 Vācijas valdība savukārt uzskata, ka *Aufenthaltsgesetz/EWG* 12. panta 1. punkts pietiekami skaidri transponē Kopienu tiesiskajā regulējumā ietvertās prasības jautājumā par brīvas pārvietošanās ierobežošanu.

69 Attiecībā uz pārmetumu par to, ka pastāv Kopienu tiesībām pretēja administratīvā prakse, Vācijas valdība norāda — pat pieņemot, ka šī otrā iebilduma daļa ir pieņemama, tā nesaskata, kā Komisija, pamatojoties tikai uz mazāk kā 20 individuāliem gadījumiem, kas minēti tās prasības pieteikumā, var secināt, ka pastāv šāda administratīvā prakse, kas sistemātiski tiek īstenota visā valsts teritorijā.

— Tiesas vērtējums

Par iespējamu nepilnīgu transponēšanu

70 Kā tas tika atgādināts šī sprieduma 35. punktā, saskaņā ar pastāvīgo judikatūru valsts iestādes atsaukšanās uz sabiedriskās kārtības jēdzienu jebkurā gadījumā nozīmē, ka papildus sabiedriskiem traucējumiem, ko rada jebkurš likumpārkāpums, pastāv reāli un pietiekami smagi draudi sabiedrības pamatinteresēm.

71 *Aufenthaltsgesetz/EWG* 12. panta 1. punkta pirmais teikums noteic, ka citu dalībvalstu pilsoņi, kuri bauda brīvu pārvietošanos Kopienu tiesību izpratnē, ir izraidāmi tikai un vienīgi sabiedriskās kārtības, valsts drošības un veselības aizsardzības interesēs, un iekavās atsaucas uz EK līguma 48. panta 3. punktu un 56. panta 1. punktu (jaunajā redakcijā pēc grozījumiem — EKL 46. panta 1. punkts). Minētā punkta otrajā teikumā paredzēts, ka to ārvalstnieku izraidīšana, kuriem ir "pastāvīgā EK uzturēšanās atļauja", ir atļauta tikai un vienīgi "nopietnu" valsts drošības un sabiedriskās kārtības apsvērumu gadījumā.

72 Ja *Aufenthaltsgesetz/EWG* 12. panta 1. punkta pirmajā teikumā ietverto atsauci uz primārajām Kopienu tiesībām var uzskatīt par tādu, kas pietiekami norāda, ka sabiedriskās kārtības jēdziens ir jāinterpretē tāpat kā tiek interpretēts šis pats, minētajos Līguma pantos ietvertais jēdziens, kuru īsteno Direktīva 64/221 un precizē Tiesas judikatūra, tad vai tā minētās valsts tiesību normas otrais teikums attiecībā uz to, ka tajā papildus noteikts, ka to Kopienu pilsoņu gadījumā, kuriem ir pastāvīgā uzturēšanās atļauja, tikai un vienīgi "nopietni" sabiedriskās kārtības apsvērumi var attaisnot izraidīšanu, rada šaubas par to, vai atbilstoši ir ņemtas vērā Kopienu tiesību prasības attiecībā uz Kopienu pilsoņiem, kuriem ir termiņuzturēšanās atļauja.

73 Saskaņā ar pastāvīgo judikatūru direktīvā ietvertie noteikumi ir izpildāmi ar neapstrīdamu saistošu spēku, ar prasīto specifiskumu, precizitāti un skaidrību, lai nodrošinātu tiesisko drošību (tostarp skat. 2001. gada 17. maija spriedumu lietā C-159/99 Komisija/Itālija, *Recueil*, I-4007. lpp., 32. punkts, un 2003. gada 27. februāra spriedumu lietā C-415/01 Komisija/Beļģija, *Recueil*, I-2081. lpp., 21. punkts).

74 Tomēr *Aufenthaltsgesetz/EWG* 12. panta 1. punkts attiecībā uz dalībvalstu pilsoņiem, kuriem ir termiņuzturēšanās atļauja, ar pietiekamu skaidrību netransponē prasības, kas izriet no šī sprieduma 70. punktā atgādinātās judikatūras, saskaņā ar kuru izraidīšana ir attaisnojama tikai reāla un pietiekami nopietna apdraudējuma gadījumā, kas aizskar sabiedrības pamatintereses.

75 Vispārējie administratīvie noteikumi par *Ausländergesetz*, uz kuriem ir atsaukusies Vācijas valdība sava apgalvojuma atbalstam par to, ka valsts tiesiskais regulējums nodrošina tiesisko drošību, nerada šaubas par šo vērtējumu.

76 Šajā sakarā pietiek atgādināt, ka tiesiskās drošības princips prasa atbilstošu publicitāti valsts pasākumiem, kas veikti saskaņā ar Kopienu tiesisko regulējumu, lai ļautu tiesību subjektiem, kurus skar šie pasākumi, precīzi zināt savas tiesības un pienākumus attiecīgajā jomā, ko reglamentē Kopienu tiesības (tostarp skat. iepriekš minēto 2003. gada 27. februāra spriedumu lietā Komisija/Beļģija, 21. punkts). Taču tas nav minēto administratīvo noteikumu gadījums, par kuriem nepastāv strīds, ka tie ir valsts noteikumi un ir adresēti valsts pārvaldei, lai nodrošinātu viendabīgumu noteiktos jautājumos.

77 Šajos apstākļos otrā iebilduma pirmā daļa ir pamatota.

Par iespējamu administratīvās prakses esamību, kas ir pretrunā Kopienu tiesībām

78 Šī sprieduma 49. un 50. punktā Tiesa atgādināja, ka attiecībā uz iebildumiem par valsts tiesību normas izpildi valsts pienākumu neizpildes pierādīšanas pienākums prasa iesniegt īpaša rakstura pierādījumus salīdzinājumā ar tiem, kuri tiek ņemti vērā saistībā ar parastu valsts pienākumu neizpildes prasību, kas attiecas tikai uz valsts tiesību normas saturu. Šajos apstākļos valsts pienākumu neizpildi var konstatēt, tikai pietiekami dokumentēti un detalizēti pierādot, ka valsts iestādes un/vai valsts tiesas ir īstenojušas praksi, kurā tās tiek vainotas un par ko attiecīgā dalībvalsts saucama pie atbildības. Lai valsts rīcība, kas veido Kopienu tiesībām pretēju administratīvo praksi, EKL 226. panta izpratnē radītu valsts pienākuma neizpildi, šādai praksei ir jābūt zināmā mērā nemainīgai un vispārējai.

79 Taču Komisija ir minējusi tikai 17 gadījumus, kuros administratīvie lēmumi ir pieņemti, neievērojot Kopienu tiesību prasības, neiesniedzot tos Tiesā, kā arī nepievienojot nekādu izrakstu, lai pamatotu savu apgalvojumu. Komisija tāpat acīmredzami nav iesniegusi Tiesai vajadzīgos pierādījumus, lai tā izvērtētu apgalvotās pienākuma neizpildes esamību, turklāt, ņemot vērā, ka Vācijas valdība tieši apstrīd norādītās informācijas ticamību, cita starpā attiecībā uz diviem no gadījumiem, uz kuriem atsaucas Komisija savā prasības pieteikumā (lietas *Moffa* un *Nardelli*), iesniedzot attiecīgo lēmumu izrakstus, kuros ņemtas vērā Kopienu tiesības prasības.

80 Tikai šī apsvēruma dēļ otrā iebilduma otrā daļa ir noraidāma kā nepamatota.

Par trešo iebildumu attiecībā uz to, ka Vācijas tiesību aktos un praksē ir ņemti vērā vispārējās prevencijas apsvērumi izraidīšanas gadījumā

Par pieņemamību

— Lietas dalībnieku argumenti

81 Vācijas valdība uzskata, ka argumentētajā atzinumā nav ietverts iebildums par to, ka Vācijas tiesiskais regulējums ir neskaidrs jautājumā par aizliegumu veikt pasākumus ar vispārēju prevencijas mērķi, un tādējādi šī trešā iebilduma daļa ir atzīstama par nepieņemamu.

82 Komisija iebilst, norādot, ka brīdinājuma vēstulē tā ir minējusi, ka visi lēmumi, kas tiesiski pamatoti ar *Ausländergesetz* 47. panta 1. un 2. punktu, ir uzreiz nelikumīgi vispārējās prevencijas apsvērumi sakarā ar šīs tiesību normas vispārējās prevencijas mērķi un tādējādi tie pārkāpj Kopienu tiesības. Argumentētajā atzinumā šis iebildums, to uzsverot, ir saglabāts, un tādējādi iebildums par nepieņemamību ir noraidāms.

— Tiesas vērtējums

83 Komisijas argumentētajam atzinumam un prasībai ir jābūt pamatotai ar vieniem un tiem pašiem argumentiem un pamatiem (tostarp skat. šī sprieduma 60. punktu). Tāds ir šis gadījums.

84 Kā to norādījusi ģenerāladvokāte savu secinājumu 111. un 112. punktā, trešā iebilduma daļa, kas attiecas uz prasības, saskaņā ar kuru vispārējās prevencijas apsvērumi nevar attaisnot Kopienas pilsoņu izraidīšanu, nepilnīgu transponēšanu valsts tiesībās, pēc būtības atbilst argumentētā atzinuma secinājumu III punktā minētajam iebildumam, kurā Komisija pārmet Vācijas Federatīvajai Republikai, ka tā savos tiesību aktos nav pietiekami skaidri norādījusi, ka izraidīšanas lēmumi, kas attiecas uz Savienības pilsoņiem, nevar pamatoties uz pamatu, kas paredz obligātu izraidīšanu vai principiālu izraidīšanu ar spēkā stājušos tiesas spriedumu apstiprinātā krimināl ās sodāmības gadījumā. Turklāt argumentētā atzinuma daļā ar nosaukumu "Iebiedēšana" Komisija tieši atsaucas uz to, ka visi izraidīšanas lēmumi, kas pamatojas uz *Ausländergesetz* 47. pantu, ir uzreiz nelikumīgi vispārējās prevencijas apsvērumi sakarā ar šīs tiesību normas vispārējās prevencijas mērķi tādējādi, ka tas tieši attiecas uz apstrīdētajiem tiesību aktiem.

85 Šajos apstākļos nevar pārmest Komisijai, ka pieteikuma par lietas ierosināšanu prasījumos tā nav tieši pārņēmusi pirmstiesas procesā norādītos iebildumus, ja tā ir centusies tos saskaņot ar detalizētu iebildumu izklāstu.

86 Tādējādi iebildums par trešā iebilduma daļēju nepieņemamību ir noraidāms.

Pēc būtības

— Lietas dalībnieku argumenti

87 Komisija norāda, ka *Ausländergesetz* 47. panta 1. un 2. punktā paredzētajam izraidīšanas režīmam ir vispārējas prevencijas mērķi, jo obligāta vai principiāla

izraidīšana var atturēt citus ārvalstniekus izdarīt noziedzīgus nodarījumus, kas ir identiski tiem, kurus izdarījuši izraidītie ārvalstnieki. Visos lēmumos, kas pamatoti ar šiem noteikumiem, šo apstākļu dēļ ietverti nelikumīgi vispārējās prevencijas apsvērumi, ņemot vērā šīs tiesību normas mērķi, un tikai šī vienīgā iemesla dēļ tie ir pretrunā Kopienu tiesībām. Tikai papildus izdarīta atsauce uz *Aufenhaltsgesetz/EWG* 12. pantu neko nemaina attiecībā uz to, ka minētie lēmumi pamatojas uz tiesisko bāzi, kuras piemērošana neatbilst Kopienu tiesībām sakarā ar tajā iekļauto vispārējās prevencijas mērķi.

88 Vairākos lēmumos, lai arī tas neizriet no šo lēmumu motīvu daļas, ir arī tieši minēts, ka šis obligātajai izraidīšanai pamatā esošais vispārējās prevencijas mērķis ir pamatots arī ar citiem speciālās prevencijas apsvērumiem. Jebkurā gadījumā daudzos lēmumos šāda nošķiršana nav pamanāma, jo tajos kā kumulatīvi argumenti vienlaicīgi minēti vispārējās prevencijas un speciālās prevencijas mērķi, tādējādi norādot, ka attiecīgais lēmums pamatots ar abu veidu apsvērumiem. Turklāt šajos lēmumos īpaša nozīme tiek piešķirta vispārējās prevencijas sekām. Saskaņā ar Komisijas teikto no tā izriet, ka administratīvā prakse atkal norāda uz to, ka attiecīgie lēmumi pamatoti ar vispārējās prevencijas apsvērumiem un šī iemesla dēļ tie tādējādi ir pretrunā Kopienu tiesībām (2000. gada 10. februāra spriedums lietā C-340/97 *Nazli, Recueil*, I-957. lpp., 63. punkts).

89 Šajos apstākļos Vācijas tiesības un administratīvā prakse šajā sakarā, lai neradītu nekādas šaubas attiecībā uz valsts tiesiskā regulējuma izpildi, ir jāizskaidro precīzāk. Kopienu tiesību saistību neprecīza un neskaidra transponēšana neatbilst adekvātas Direktīvas 64/221 transpozīcijas prasībām.

90 Attiecībā uz iebildumu par to, ka pats valsts tiesiskais regulējums ir neskaidrs, Vācijas valdība norāda, ka tajā nepārprotami un skaidri ir minēts, ka Kopienu pilsoņi nevar tikt izraidīti sakarā ar iemesliem, kuru pamatā ir vispārējās prevencijas mērķi. Komisija nav ņēmusi vērā, ka izraidīšanas lēmumu, kas attiecas uz šiem pilsoņiem, pamatā nav tikai un vienīgi *Ausländergesetz* 47. pants, bet ka tajos ir jāievēro arī *Aufenthaltsgesetz/EWG* 12. panta noteikumi, kuri ir obligāti un pārāki par minēto 47. pantu. Vispārējā prevencija attiecas tikai un vienīgi uz trešo valstu pilsoņiem.

91 Attiecībā uz iebildumu par tādas administratīvās prakses esamību, kas ir pretrunā Kopienu tiesībām, Vācijas valdība apstrīd, ka pastāv vairāki kļūdaini individuāli lēmumi, kas rada šādu praksi. Daži gadījumi, kurus min Komisija, nav pietiekami, lai secinātu, ka pastāv vispārēja administratīvā prakse, kas ir pretrunā Kopienu tiesisko regulējumu. Papildus jāmin, ka no tiem vispārējiem administratīviem noteikumiem attiecībā uz *Ausländergesetz*, kas ir noteicošie atbildei uz jautājumu, vai pastāv administratīva prakse sakarā ar to, ka šie noteikumi ir juridiski saistoši valsts pārvaldei, pieņemot lēmumus, izriet, ka valsts pārvaldei ir aizliegts pamatot izraidīšanas lēmumus, kas pieņemti pret Kopienu pilsoņiem, pamatojoties uz iebiedēšanu, ko šāda izraidīšana rada citiem ārvalstu pilsoņiem.

92 Tas, ka Vācijas administratīvās iestādes atsaucas uz vispārējās prevencijas un speciālās prevencijas apsvērumiem, pilnībā atbilst Direktīvas 64/221 3. panta 1. punktam, ja tiek ievērots vienīgais šajā tiesību normā paredzētais pienākums — norādīt pietiekamus iemeslus attiecībā uz personu un attiecīgās personas darbību.

— Tiesas vērtējums

Par iespējamu nepilnīgu transponēšanu

93 Saskaņā ar Tiesas judikatūru Kopienu tiesības aizliedz izraidīt kādas dalībvalsts pilsoni, pamatojoties uz vispārējās prevencijas apsvērumiem, proti, pieņemt lēmumu par izraidīšanu, lai iebiedētu citus ārvalstniekus (tostarp skat. 1975. gada 26. februāra spriedumu lietā 67/74 *Bonsignore, Recueil*, 297. lpp., 7. punkts, un iepriekš minēto spriedumu lietā *Nazli*, 59. punkts), it īpaši, ja šis lēmums ir pieņemts uzreiz pēc krimināls sodāmības, neņemot vērā ne pārkāpuma izdarītāja personīgo darbību, ne apdraudējumu, ko viņš rada sabiedriskajai kārtībai (iepriekš minētais spriedums lietā *Calfa*, 27. punkts).

94 Kā tas noteikts šī sprieduma 39.–43. punktā, *Aufenthaltsgesetz/EWG* kā speciālais likums salīdzinājumā ar *Ausländergesetz* ir pārāks par *Ausländergesetz* noteikumiem gadījumos, kuri *Aufenthaltsgesetz/EWG* ir īpaši atrunāti.

95 Saskaņā ar *Aufenthaltsgesetz/EWG* 12. panta 3. punkta pirmo teikumu Kopienu pilsoņus, kuri bauda brīvu pārvietošanos saskaņā ar Kopienu tiesībām, var izraidīt tikai tad, ja to attaisno attiecīgās personas personīgā darbība. No tā izriet, ka jebkura izraidīšana, kas pamatota ar vispārējās prevencijas apsvērumiem, ir aizliegta šādu personu gadījumā.

96 Turklāt, kā tas norādīts pirmajā iebildumā (skat. šī sprieduma 42. punktu), Komisija šajā lietā neuzskata, ka attiecīgais tiesiskais regulējums tiek dažādi interpretēts tiesās, kas būtu ņemams vērā, jo pastāv interpretācija, kas ir saderīga ar Kopienu tiesībām, un interpretācija, kuras rezultātā piemērošana ir pretrunā Kopienu tiesībām, kas nozīmē, ka šis tiesiskais regulējums nav pietiekami skaidrs, lai nodrošinātu ar Kopienu tiesībām saderīgu piemērošanu.

97 Šajos apstākļos nav pamatots Komisijas iebildums par to, ka ir pārkāptas Kopienu tiesības, jo Vācijas tiesiskais regulējums pietiekami skaidri neaizliedz ņemt vērā vispārējās prevencijas apsvērumus, citu dalībvalstu pilsoņus, kuri bauda brīvu pārvietošanos saskaņā ar Kopienu tiesībām, izraidot no Vācijas teritorijas.

Par iespējamu administratīvās prakses esamību, kas ir pretrunā Kopienu tiesībām

98 Jānorāda, ka Komisija savā prasības pieteikumā ir minējusi tikai dažus gadījumus, kuros izraidīšanas lēmums daļēji bijis pamatots ar vispārējās prevencijas mērķiem, neiesniedzot Tiesai minētos lēmumus, bet tikai pievienojot dažu šo lēmumu īsus izklāstus. Komisija tāpat acīmredzami nav iesniegusi Tiesai vajadzīgos pierādījumus, lai tā izvērtētu apgalvoto pienākuma neizpildi, turklāt ņemot vērā to, ka Vācijas valdība tieši apstrīd, atsaucoties uz dažiem gadījumiem, kuros tostarp lēmumi ir pieņemti pēc attiecīgo personu sūdzībām (lietas *Condo* un *Procopio*) norādītās informācijas ticamību, apstrīdot lēmumus, kurus min Komisija savā prasības pieteikumā.

99 Turklāt saskaņā ar informāciju, kas iekļauta pieteikumā par lietas ierosināšanu, Komisijas minētie 11 lēmumi ir pieņemti laikā no 1993. gada marta (lieta *Sassano*) līdz 1997. gada novembrim (lieta *Pugliese*), proti, piecu gadu laikposmā. Tādējādi Tiesa jebkurā gadījumā nevar secināt, ka pastāv vispārēja un nemainīga prakse, kas ir pretēja Kopienu tiesībām, ja Komisija, kas nevar pamatoties uz jebkādu pieņēmumu, nav varējusi iesniegt vajadzīgos pierādījumus, lai apstrīdētu Vācijas valdības apgalvojumu par to, ka runa ir par atsevišķiem lēmumiem, nevis par vispārēju un nemainīgu praksi.

100 Šāds secinājums turklāt ir izdarāms tāpēc, kā to uzsver Vācijas valdība, ka viens no vispārējiem administratīvajiem noteikumiem, kas attiecas uz *Ausländergesetz*, noteic, ka izraidīšana var notikt tikai speciālās prevencijas apsvērumu dēļ un tāda reāla un pietiekami nopietna apdraudējuma gadījumā, kas aizskar sabiedrības pamatintereses.

101 Tādējādi, lai arī Vācijas valdība neapstrīd, ka atsevišķi izraidīšanas lēmumi varēja tikt pieņemti, pietiekami neņemot vērā no Direktīvas 64/221 izrietošās prasības, Komisijas iebildums par to, ka pastāv administratīvā prakse, kas nav saderīga ar Kopienu tiesībām, ņemot vērā šī sprieduma 48.–50. punktā minēto judikatūru, ir noraidāms kā nepamatots.

102 No tā izriet, ka trešais iebildums ir noraidāms pilnībā.

Par ceturto iebildumu attiecībā uz to, ka, pieņemot izraidīšanas lēmumus, netiek pietiekami ņemtas vērā pamattiesības uz ģimenes dzīves neaizskaramību

Lietas dalībnieku argumenti

103 Komisija norāda, ka dalībvalstīm, izraidot Kopienu pilsoņus, pamatojoties uz Direktīvā 64/221 atrunāto sabiedriskās kārtības iebildi, ir pienākums ņemt vērā ne vien personu brīvas pārvietošanās pamatprincipu, bet arī to, kā šī izraidīšana ietekmē pamattiesības, it īpaši tiesības uz ģimenes dzīves neaizskaramību, kuras paredz 1950. gada 4. novembrī Romā parakstītās Eiropas Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas (turpmāk tekstā — "ECKT") 8. pants — tiesības, kuru ievērošana Tiesai ir jānodrošina (tostarp skat. 2002. gada 11. jūlija spriedumu lietā C-60/00 *Carpenter*, *Recueil*, I-6279. lpp., 41. punkts).

104 Komisija šajā sakarā min vairākus gadījumus, kuros, tāsprāt, Vācijas administratīvās iestādes ir īpaši nopietni un acīmredzami pārkāpušas samērīguma principu. Tā atsaucas uz diviem gadījumiem, kuros šīs iestādes nav izvērtējušas samērīgumu, uz pieciem gadījumiem, kuros tās nav izvērtējušas samērīgumu sakarā ar to, ka šīs iestādes ir uzskatījušas, ka automātiskai izraidīšanai nav vajadzīgs šāds izvērtējums, un uz četrpadsmit gadījumiem, kuros nav pietiekami ņemtas vērā pamattiesības uz ģimenes dzīves neaizskaramības aizsardzību.

105 Vācijas valdība uzskata, ka Komisija nav varējusi pierādīt tādas administratīvās prakses esamību, kurā nav līdzsvarotas tiesības uz ģimenes dzīves neaizskaramību ar nepieciešamību nodrošināt sabiedrisko kārtību. Šī iespējamā administratīvā prakse

nav pierādīta, jo viens vienīgs apstāklis, ka ir daži izraidīšanas lēmumi, kuros nav nekas minēts par attiecīgo personu ģimenes saitēm, neļauj secināt, ka pastāv vispārēja administratīvā prakse.

106 Pretēji Komisijas apgalvojumiem noteikumi, kas reglamentē Kopienu pilsoņu izraidīšanu, it īpaši *Ausländergesetz* 48. pants un *Aufenthaltsgesetz/EWG* 12. pants, gandrīz obligāti prasa izvērtēt izraidīšanas samērīgumu un ņemt vērā laulības un ģimenes dzīves neaizskaramības aizsardzības nozīmīgumu. Saskaņā ar Vācijas Konstitūcijas 6. pantu federālās tiesības īpaši aizsargā laulību un ģimeni un administratīvajām iestādēm obligāti ir jāņem vērā šī konstitucionālā tiesību norma, piemērojot likumus. Komisija kļūdaini ir pārmetusi minētajām iestādēm, ka tās nav izvērtējušas samērīgumu, un lietās, kurās Komisija ir atzinusi, ka izraidīšanas lēmumi nav samērīgi, tās piemērotie kritēriji arī ir bijuši kļūdaini, kā rezultātā tā praktiski neizbēgami ir nonākusi pie kļūdainiem secinājumiem.

Tiesas vērtējums

107 Saskaņā ar Tiesas judikatūru valsts iestāžu vērtējums jautājumā par to, vai pastāv personīgā darbība, kas konkrētajā brīdī apdraud sabiedrisko kārtību, un vajadzības gadījumā jautājumā par to, kā taisnīgi līdzsvarot attiecīgās leģitīmās intereses, ir izdarāms katrā atsevišķā gadījumā, ievērojot Kopienu vispārējos tiesību principus (skat. iepriekš minēto spriedumu apvienotajās lietās *Orfanopoulos* un *Oliveri*, 95. punkts).

108 Šajā sakarā jāņem vērā pamattiesības, kuru ievērošanu nodrošina Tiesa. Uz vispārējām interesēm, lai pamatotu valsts pieņemtu lēmumu, ar kuru tiek ierobežota Līgumā garantēto pamatbrīvību izmantošana, var atsaukties tikai tad, ja šādā lēmumā tiek ievērotas šīs tiesības (šajā sakarā skat. 1991. gada 18. jūnija spriedumu lietā C-260/89 *ERT*, *Recueil*, I-2925. lpp., 43. punkts, 1997. gada 26. jūnija spriedumu lietā C-368/95 *Familiapress*, *Recueil*, I-3689. lpp., 24. punkts, iepriekš minēto spriedumu lietā *Carpenter*, 40. punkts, un iepriekš minēto spriedumu apvienotajās lietās *Orfanopoulos* un *Oliveri*, 97. punkts).

109 Saistībā ar to Kopienu tiesībās ir atzīta nepieciešamība nodrošināt Kopienu pilsoņu ģimenes dzīves aizsardzību, lai nekavētu Līgumā garantēto pamatbrīvību izmantošanu. Pietiekami skaidrs ir tas, ka personas izraidīšana no tās valsts, kurā dzīvo tās vecāki, var iejaukties tiesībās uz ģimenes dzīves neaizskaramību, kuras garantē ECKT 8. pants un kas ir vienas no pamattiesībām, kuras saskaņā ar Tiesas pastāvīgo judikatūru aizsargā Kopienu tiesiskajā kārtībā (tostarp skat. iepriekš minēto spriedumu apvienotajās lietās *Orfanopoulos* un *Oliveri*, 98. punkts). Šāda iejaukšanās pārkāpj ECKT, ja netiek izpildītas šī panta 2. punkta prasības, proti, ja iejaukšanās nav "paredzēta likumā", lai aizsargātu vienu vai vairākus šajā punktā minētos leģitīmos mērķus, un ja tā nav "nepieciešama demokrātiskā sabiedrībā", t.i., to prasa sociāli neatliekama vajadzība un tā ir samērīga ar sasniedzamo leģitīmo mērķi (tostarp skat. Eiropas Cilvēktiesību Tiesas 2001. gada 2. augusta spriedumu lietā *Boultif* pret Šveici, *Recueil des arrêts et décisions* 2001-IX, 39., 41. un 46. punkts, un iepriekš minēto spriedumu lietā *Carpenter*, 42. punkts).

110 Komisija, kā to noteic Tiesas judikatūra, nav pierādījusi, ka Vācijā pastāv nemainīga un vispārēja administratīvā prakse, kas ir pretrunā tiesību uz ģimenes dzīves neaizskaramību aizsardzības prasībām.

111 Komisija savā prasības pieteikumā ir minējusi tikai dažus gadījumus, kuros izraidīšanas lēmumā nav pietiekami ņemtas vērā tiesības uz ģimenes dzīves neaizskaramību vai pat vispār nav ņemtas vērā šīs tiesības, neiesniedzot Tiesai minētos lēmumus, bet tikai pievienojot īsus izklāstus dažās no lietām. Jāatzīst, ka Komisija nav iesniegusi Tiesai vajadzīgos pierādījumus, lai tā izvērtētu apgalvoto pienākumu neizpildi, turklāt, ņemot vērā, ka Vācijas valdība tieši apstrīd (it īpaši lietās *Solimando*, *Racabulto* un *Condo*) Komisijas apgalvojuma pamatotību, saskaņā ar kuru tiesības uz ģimenes dzīves neaizskaramību nav pietiekami ņemtas vērā visos Komisijas minētajos lēmumos.

112 Turklāt saskaņā ar informāciju, kas izriet no pieteikuma par lietas ierosināšanu, attiecīgais 21 lēmums tika pieņemts laikā no 1992. gada decembra (lieta *Torsello*) līdz 2001. gada martam (lieta *Theodoridis*), t.i., gandrīz deviņu gadu laikposmā. Tādējādi Tiesa jebkurā gadījumā nevar secināt, ka pastāv vispārēja un nemainīga prakse, kas ir pretēja Kopienu tiesībām, ja Komisija, kas nevar pamatoties uz jebkādu pieņēmumu, nav varējusi iesniegt vajadzīgos pierādījumus, lai apstrīdētu Vācijas valdības apgalvojumu par to, ka runa ir par atsevišķiem lēmumiem, nevis par vispārēju un nemainīgu praksi.

113 No tā izriet, ka, lai arī Vācijas valdība neapstrīd, ka atsevišķi izraidīšanas lēmumi varēja tikt pieņemti, nepietiekami ņemot vērā tiesību uz ģimenes dzīves neaizskaramību prasības, Komisijas iebildums par to, ka pastāv administratīvā prakse, kas ir pretrunā Kopienu tiesībām, ņemot vērā šī sprieduma 48.–50. punktā atgādināto judikatūru, ir noraidāms kā nepamatots.

Par piekto iebildumu attiecībā uz to, ka sistemātiski tiek tūlītēji izpildīti izraidīšanas pasākumi gadījumos, kas nav steidzami

Lietas dalībnieku argumenti

114 Komisija norāda — ja tiesību aizsardzības iespējas tiesā, ko izmanto, apstrīdot izraidīšanas lēmumu, attiecas tikai uz lēmuma tiesisko spēkā esamību vai ja tās nav suspensīvas, Direktīvas 64/221 9. panta 1. punkta pirmajā daļā ietverta prasība, "izņemot steidzamus gadījumus", iepriekš izveidot īpašu procedūru neatkarīgā iestādē, kurai ir jāsniedz atzinums. Tā kā Vācijas tiesībās ārvalstnieku jautājumā nav izveidota šāda īpaša procedūra šīs tiesību normas izpratnē, no tā izriet, ka tādas izraidīšanas gadījumā, kas skar Kopienu pilsoņus, rīkojums, kas pieņemts saskaņā ar *VwGO* 80. panta 2. punkta 4. apakšpunktu, var būt suspensīvs tikai "steidzamā gadījumā" iepriekš minētā Direktīvas 64/221 noteikuma izpratnē.

115 Saskaņā ar Komisijas teikto šāds steidzams gadījums var būt tikai tad, ja tūlītēja izpilde ir vienīgais līdzeklis, kā novērst konkrētu, tūlītēju un nopietnu risku sabiedriskās kārtības apdraudējumam. Kad nekavējoša izraidīšana apdraud pamattiesības uz brīvu pārvietošanos un tiesības uz ģimenes dzīves neaizskaramību, kompetentajai iestādei katrā atsevišķā gadījumā, kuru tā izskata, ir jāpierāda, ka ir izpildīti minētie nosacījumi. Vismaz attiecībā uz Kopienu pilsoņiem, kas ilgu laiku dzīvo uzņemošajā dalībvalstī, samērīguma princips prasa, lai izraidīšanas lēmuma tūlītēja izpilde notiktu tikai izņēmuma gadījumā un tikai nopietnos un nepārprotamos gadījumos.

116 Komisija uzskata, ka saskaņā ar *VwGO* 80. panta 2. punkta 4. apakšpunktu izraidīšanas lēmums var nebūt suspensīvs gadījumos, kad tas ir pieņemts attiecībā uz

Kopienas pilsoni, kas ir pārsūdzējis vai izvirzījis prasību atcelt lēmumu, ja pastāv īpašs iemesls nekavējoties izpildīt izraidīšanas lēmumu. Lai arī šim "īpašajam iemeslam" ir jābūt būtiskākam par iemeslu, kas attaisno pašu izraidīšanu, Vācijas administratīvajā praksē regulāri gandrīz automātiski un bez pietiekama pamatojuma tiek konstatēts īpašs iemesls izraidīšanas lēmuma tūlītējai izpildei. Komisijai iesniegto gadījumu izvērtēšana nekādi neļauj secināt, ka administratīvās iestādes ir ņēmušas vērā steidzamības kritēriju, ko prasa Kopienu tiesības, lai nekavējoties izpildītu izraidīšanas lēmumu. Komisija šajā sakarā atsaucas uz 17 gadījumiem, kas neatbilst Kopienu tiesiskajam regulējumam. Papildus tam, ka gandrīz sistemātiski izraidīšanas lēmumi tiek izpildīti nekavējoties, jāatzīst, ka sabiedrības īpašo interesi nekavējoties izpildīt izraidīšanas lēmumu — interesi, kas katrā ziņā ir būtiskāka par vispārējo interesi, kura pamato izraidīšanu — norāda īss apgalvojums, nevis konkrēti pierādījumi.

117 Tādējādi Vācijas tiesības un administratīvā prakse, lai neradītu ne mazākās šaubas šajā sakarā, ir precizējama.

118 Vācijas valdība norāda, ka tūlītējas izpildes kārtība notiek pēc tam, kad ir detalizēti izvērtēti īpašie nosacījumi, kas nepieciešami šāda lēmuma pieņemšanai. To, ka izraidīšanas lēmumi bieži tiek izpildīti nekavējoties, lai gan tie ir divi atšķirīgi lēmumi, rada tas, ka Kopienu pilsoņi, kuri atbilst ļoti striktiem nosacījumiem, lai attiecībā uz tiem pieņemtu izraidīšanas lēmumu, gandrīz vienmēr atbilst arī nosacījumiem, kas ļauj attiecībā uz tiem pieņemt lēmumu par tūlītēju izraidīšanu.

119 Tūlītējas izraidīšanas kārtība, kas papildina izraidīšanas lēmumus, nepārkāpj Kopienu tiesībās paredzētās procesuālās garantijas. Pirmkārt, citu dalībvalstu pilsoņi

var pārsūdzēt izraidīšanas lēmumu, izmantojot tādas pašas tiesību aizsardzības iespējas, kādas ir pieejamas Vācijas pilsoņiem, apstrīdot administratīvos aktus, un, otrkārt, viņiem vienmēr ir tiesības savā prasībā lūgt apturēt izraidīšanas lēmuma izpildi (*VwGO* 80. panta 5. punkts). Tādējādi Vācijas tiesībās ir izpildīti minimālie nosacījumi, ko prasa Direktīvas 64/221 9. panta 1. punkts attiecībā uz tiesību aizsardzības iespējas suspensīvo raksturu.

120 Turklāt plašā procesuālā aizsardzība, ko piedāvā Vācijas Federatīvā Republika, lai apstrīdētu izraidīšanas lēmumus, daudzkārt pārsniedz Direktīvas 64/221 9. pantā paredzētās minimālās garantijas un nodrošina efektīvu tādu subjektīvo tiesību aizsardzību, kuras Kopienu pilsoņiem tiek garantētas ar Kopienu tiesībām. Pirmkārt, apstrīdētā administratīvā akta tiesiskums un pamatotība — pat ja runa ir par izraidīšanas lēmumu — tiek vispirms izvērtēta, pirms tiek iesniegta prasība atcelt lēmumu iepriekšējā procesā administratīvajā iestādē. Šī procesuālā aizsardzība ir pieejama arī tad, ja izraidīšanas lēmumu papildina lēmums par tūlītēju izraidīšanu. Otrkārt, vienmēr ir iespējams, ka kontroli veic administratīvās tiesas, pat gadījumos, kad nepastāv iepriekšējs process. Administratīvā tiesa pēc savas ierosmes noskaidro būtiskos faktus un pilnībā izvērtē izraidīšanas lēmuma tiesiskumu gan pēc formas, gan būtības.

Tiesas vērtējums

121 Jāatgādina, ka Direktīvas 64/221 9. panta 1. punkta noteikumu mērķis ir nodrošināt minimālas procesuālās garantijas personām, pret kurām pieņemts izraidīšanas lēmums. Šis pants, kas ir piemērojams trīs gadījumos, proti, ja nepastāv tiesību aizsardzības iespējas tiesā, ja šīs tiesību aizsardzības iespējas var izmantot tikai attiecībā uz lēmuma tiesisko spēkā esamību vai ja tiesību aizsardzības iespējas nevar būt suspensīvas, paredz citas kompetentās iestādes iesaistīšanos, kas nav tā pati iestāde, kas ir tiesīga pieņemt lēmumu. Vismaz steidzamos gadījumos administratīvā

iestāde pieņem lēmumu tikai pēc tam, kad atzinumu ir sniegusi cita kompetentā iestāde (tostarp skat. iepriekš minēto spriedumu apvienotajās lietās *Orfanopoulos* un *Oliveri*, 105. punkts).

122 Komisija nav arī pierādījusi, ka Vācijā pastāv administratīvā prakse, kas ir pretrunā prasībām, kuras izriet no Direktīvas 64/221 9. panta 1. punkta, un kas ir nemainīga un vispārēja, kā to noteic Tiesas judikatūra.

123 Komisija savā prasības pieteikumā ir minējusi tikai dažus gadījumus, kuros tūlītējs izraidīšanas lēmums ir pieņemts, neievērojot 9. panta 1. punkta prasības, neiesniedzot Tiesai minētos lēmumus, bet tikai to īsus izklāstus, kas atstāstīti prasības pieteikumā. Komisija acīmredzami nav iesniegusi Tiesai arī vajadzīgos pierādījumus, lai tā izvērtētu apgalvoto pienākumu neizpildi, turklāt, ņemot vērā, ka Vācijas valdība apstrīd Komisijas aizstāvēto apgalvojumu par to, ka tai iesniegto gadījumu izvērtēšana neļauj secināt, ka Vācijas iestādes ir ņēmušas vērā steidzamības kritēriju, ko Kopienu tiesības uzliek par pienākumu ievērot, pirms tiek veikta tūlītēja izraidīšana.

124 Turklāt saskaņā ar informāciju, kas izriet no pieteikuma par lietas ierosināšanu, Komisijas minētie 17 lēmumi ir pieņemti laikā no 1993. gada augusta (lieta *Clarizia*) līdz 2000. gada jūlijam (lieta *Moffa*), t.i., septiņu gadu laikposmā. Tādējādi Tiesa jebkurā gadījumā nevar secināt, ka pastāv vispārēja un nemainīga prakse, kas ir pretēja Kopienu tiesībām, ja Komisija, kas nevar pamatoties uz jebkādu pieņēmumu, nav varējusi iesniegt vajadzīgos pierādījumus, lai apstrīdētu Vācijas valdības

apgalvojumu par to, ka nepastāv vispārēja un nemainīga prakse tādā nozīmē, kā to apgalvo Komisija.

125 Tādējādi Komisijas iebildums par to, ka administratīvā prakse ir pretrunā Kopienu tiesībām, ņemot vērā šī sprieduma 48.–50. punktā minēto judikatūru, ir noraidāma kā nepamatota.

126 Ņemot vērā visus iepriekš minētos apsvērumus, jāatzīst, ka, Kopienu tiesībās paredzētos nosacījumus brīvas pārvietošanās ierobežošanai pietiekami skaidri netransponējot *Aufenthaltsgesetz/EWG* 12. panta 1. punktā, Vācijas Federatīvā Republika nav izpildījusi pienākumus, kas tai uzlikti saskaņā ar EKL 39. pantu, Direktīvas 64/221 3. pantu un Direktīvas 73/148 10. pantu.

Par tiesāšanās izdevumiem

127 Atbilstoši Reglamenta 69. panta 2. punktam lietas dalībniekam, kuram spriedums nav labvēlīgs, piespriež atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, ja to ir prasījis lietas dalībnieks, kuram spriedums ir labvēlīgs. Tā kā Vācijas Federatīvā Republika ir prasījusi piespriest Komisijai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus un tā kā Komisijai spriedums ir nelabvēlīgs attiecībā uz lielāko daļu no tās pamatiem, tad jāpiespriež Komisijai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus. Saskaņā ar tā paša panta 4. punkta pirmo daļu dalībvalstis, kas iestājušās lietā, sedz savus tiesāšanās izdevumus pašas.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (pirmā palāta) nospriež:

1) Kopienu tiesībās paredzētos nosacījumus brīvas pārvietošanās ierobežošanai pietiekami skaidri netransponējot 12. panta 1. punktā 1980. gada 21. janvāra Likumā par Eiropas Kopienu dalībvalstu pilsoņu ieceļošanu un uzturēšanos (*Gesetz über Einreise und Aufenthalt von Staatsangehörigen der Mitgliedstaaten der Europäischen Wirtschaftsgemeinschaft*), Vācijas Federatīvā Republika nav izpildījusi pienākumus, kas tai uzlikti saskaņā ar EKL 39. pantu, 3. pantu Padomes 1964. gada 25. februāra Direktīvā 64/221/EEK par īpašu pasākumu saskaņošanu attiecībā uz ārvalstnieku pārvietošanos un uzturēšanos, kas ir attaisnojami ar sabiedrisko kārtību, valsts drošību un veselības aizsardzību, un 10. pantu Padomes 1973. gada 21. maija Direktīvā 73/148/EEK par dalībvalstu pilsoņu pārvietošanās un uzturēšanās Kopienā ierobežojumu atcelšanu saistībā ar uzņēmējdarbību un pakalpojumu sniegšanu;

2) prasību pārējā daļā noraidīt;

3) Eiropas Kopienu Komisija atlīdzina tiesāšanās izdevumus;

4) Itālijas Republika savus tiesāšanās izdevumus sedz pati.

[Paraksti]